DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 194. SZÁM — DEBRECEN, 1934 AUGUSZTUS 30., CSÜTÖRTÖK — ÁRA: 10. FILLÉR.

Véget ért a kétnapos közgyülés

A második nap már tisztultabb levegőt hozott a közgyülési terembe -- Általános hangulat, hogy dr Vásáry polgármester fegyelmi ügye felmentéssel végződik

Széles vita az adózási kérdések körül — Kedvezményes elbánást kérnek a kormánytól — Egyhangu határozat az ohati bérlet ügyében Egész sereg interpelláció hangzott el

Vásáry József és Kolosváry Borcsa Mihály viharos összecsapása

A tegnapi viharos közgyülés ugylátszik, most már tisztultabb levegőt hozott a városi törvényhatóság termébe. Rendkivül érdekes, hogy mennyire higgadtan tekintenek az ellenzéki és egységes párti tagok nagy része is a Vásáry István ellen inditott fegyelmi ügy kimenetele elé. Ez a hangulat szinte általánosnak volt mondható. A Nemzeti Egység pártja igen elökelő jogász tagjai is fejtegették, hogy a belügyminiszter által elrendelt fegyelmi ügybenVásáry Istvánnal szemben csak felmentés következhet be. Amikor érdeklődtünk, hogy mi okozza a változást, amely Vásáry István egyéniségét becsülő bizottsági tagoknál szinte pártkülönbség nélkül általános, megállapithattuk, hogy

a szervezési szabályzat, amely a város törvényhatóságának tisztikarának jogkörét szabályozza, a 284-ik §-ában világosan és félreérthetetlenül a következőket tartalmazza:

„Tisztviselő és alkalmazott nem járhat el és nem intézkedhet olyan ügyben, amelyben ő maga, felesége, vagy felmenő, vagy lemenő ágbeli rokonai, elsőizü oldalrokonai, vagy sógorai érdekelve vannak.

Dr **Vásáry** István polgármester szigoruan betartotta ezt a törvényt és szabályt, köztudomásu, hogy

soha nem intézkedett Vásáry Andrásné és a Vásáry testvérek bérleti ügyébe...

De hiszen nem is volt szükséges neki intézkednie, mert törvényes rendelkezés van arra nézve, hogy akadályoztatása esetén **kinek a kötelessége az intézkedés**, mint ahogy erre hivatkozva nem választottak helyettes polgármestert sem, mert hiszen

a törvényes intézkedési jog ebben a kérdésben a polgármesterhelyettest illette meg.

Az a kifejezés, hogy **„akadályoztatása esetén"**, egészen világos, hogy **nemcsak arra az esetre vonatkozik, ha a polgármester beteg, vagy más elfoglaltsága van**, hanem vonatkozik arra az esetre is, amikor

törvényes rendelkezés képezi akadályát annak, hogy a polgármester intézkedjék.

Ilyen törvényes intézkedés előkelő jogászok véleménye szerint az a szervezési szabályrendelet, amely

kifejezetten eltiltotta Vásáry Istvánnak azt, hogy a jelen esetben az ohati bérlet ügyében intézkedjék.

Különösen jó hatással volt a mai hangulat kialakulására az Egységes Párt ugyszólván valamennyi szónokának a tegnapi napon történt az a megállapitása hogy

Vásáry István kiváló, nagyszerü képességei ugyszólván pótolhatatlanok a város életében

és az a körülmény, hogy egyetlen egy szónok részéről sem vonatott kétségbe az a tény, hogy Vásáry István becsületére foltot nem vet az elrendelt fegyelmi vizsgálat és az ő tisztakezüsége, puritan becsületes egyénisége mindenek felett áll.

Ha ez a hangulat tovább terjed, hisszük, hogy a város törvényhatósági életébe **ujból visszatér a nyugalom és béke korszaka**, annál is inkább, mert hiszen az a belügyminiszteri intézkedés, amely a fegyelmi vizsgálat sürgős lefolytatását rendelte el, rövid idő mulva a fentiekben történt megállapitások szerint végérvényesen pontot tesz erre a szomoru ügyre, amely letagadhatatlanul teljesen felkavarta nemcsak a város törvényhatóságának, hanem az egész város közönségének nyugalmát, sőt nem tulozunk akkor sem, amikor azt mondjuk, hogy az egész országban hullámzik ez az ügy és minden vonalon, ha a fővárosi sajtót figyelemmel kisérjük, ugyancsak megállapithatjuk, hogy

Vásáry István nem lehet felelős olyan dolgokért amelyekben ő köztudomás szerint nem intézkedett. Mert nem intézkedhetett. Ezt tiltották neki a törvényes rendelkezések.

A közgyülés második napjáról az alábbi tudósitásban számolunk be:

A keddi viharos nap után szerdán aránylag higgadtabb légkörben kezdődött Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának folytatólagos közgyülése. Az emelefre csak igazoltatással lehetett felmenni. Akik nem tagjai a törvényhatósági bizotságnak, vagy nem kaptak jegyet a közgyülés karzatára, azokat felszólitották, hogy hagyják el a városháza területét.

Báró **Vay** László főispán negyed 5 órakor nyitotta meg a folytatólagos közgyülést, mely iránt kisebb volt az érdeklődés, mint az előtte való napon. A sorok azonban igy is megteltek.

A kisgyülés javaslata a közterhek könnyitésére

A megnyitó szavak után dr **Balla** Bertalan tanácsnok terjesztette elő mádéfalvi Zöld Aladár és társai ismeretes inditványát a helybeli lakosság adóztatása ügyében. Az inditvánnyal kapcsolatban ismertette a kisgyülés tegnapi számunkban közölt javaslatát a megszavazott pótlásokkal és konkrétumokkal. Eszerint a kisgyülés javasolta, hogy irjanak fel a kormányhoz és kérjék, hogy adjon segitséget és könnyitést a védett és nem védett birtokosoknak, az aszálykár által sujtott gazdáknak a földbérlőknek, adjon kamatmentes kedvezményt a háztulajdonosoknak, állapitsa meg a minimumot, segitsen az iparosokon, kereskedőkön, orvosokon, ügyvédeken s általában az összes szabadfoglalkozásu adózókon. A javaslat minden egyes kategóriánál konkrét megoldásokat ajánl.

Az előterjesztéshez mádéfalvi **Zöld** Aladár szólott hozzá elsőnek, aki megindokolta, hogy a Városi Szövetség miért tartotta szükségesnek a rendkivüli közgyülés összehivását. Hangoztatta, hogy ma alig 300 millió pengő van forgalomban az országban, mig az államháztartás és az autonómiák költségvetésére másfél milliárd pengő kell.

Eszerint minden pengőnek először kellene befolyni, hogy fedezze a közületek szükségleteit.

Kifogásolja, hogy az egyenes adót csökkentették ugyan valamivel, de ugyanakkor a pótadó emelkedett. Rámutatott arra, hogy tavaly volt ugyan termés, de nem volt ára most lenne ára, de viszont az idén nincs termés és például a Tiszántulon a tengeri csaknem teljesen elpusztult. Támadta a kartelt és birálta a vasuti tarifapolitikát. Azt mondotta, hogy az adókataszteri becslések sehol sem olyan magasak, mint éppen az elemi károktól anynyira sujtott Tiszántulon.

Dr Csáthy Dezső a főispán közbenjárását kéri

Ezután dr **Csáthy** Dezső ügyvéd szólalt fel, aki hangsulyozta, hogy az adóügyi javaslatokban nem lehet általánositani, hanem ott konkrétumokat kell felvonultatni. Ebben a kérdésben a gyakorlati szempontok az irányadók. Eddig az adóügyek gyors elintézésének legnagyobb akadálya az volt, hogy az eljárók kezekötve van. A legfontosabb teendő most az, hogy az eljáró adóügyi hatóságok tágabb hatáskört kapjanak s több méltányossággal kezelhessék az adózók ügyét.

A pénzügyi rendeleteknek gyorsabb ütemben kell követni a gazdasági és pénzügyi élet jelenségeit, változásait.

Minden tekintetben helyesli a kisgyülés konkrét javaslatait. Méltatja a javaslat egyes gyakorlati értékü részeit s rámutat arra, hogy ezek az intézkedések mind gyakorlati célt szolgálnak.

Beszéde végén kérte a főispánt, hogy járjon közbe az illetékeseknél, hogy a pénzügyi kormányzat ezeket a kivánságokat mielőbb a magáévá tegye.

Nagy Lajos arról beszélt, hogy az iparosok és a háztulajdonosok 80 százaléka teljesen el van adósodva. Birálta az adózási rendszert s azt kivánta, hogy a hátralékos adók 50 százalékát engedjék el, a másik ötven százalékra pedig adjon a kormány 10 évi fizetési kedvezményt.

A bank is hozza meg a maga áldozatát.

Az iparosoknál, de más foglalkozási ágaknál is irják le az adók 40—50 százalékát és azután adjanak 10—15 évi fizetési kedvezményt.

Divat cipő ujdonságok érkeztek
Mandel Lipót Rt. cipőáruházába,
Ferenc József ut 28. Tel.: 33-52.

Gondoskodni kell a hajléktalanokról

Csomor Gyula örömmel üdvözli a feliratot, melynek pótlást ajánl. Több nagycsaládu embert kilakoltattak Debrecenben, mert nem tudták megfizetni a házbért. Miniszteri rendelet van a hajléktalanok gondoskodásáról, de ezt a rendeletet nem hajtották végre. Konkrét példákat hozott fel.

A továbbiakban előterjesztette javaslatát, amely szerint pótlásul inditványozta, hogy a nagy családdal biró lakó, ha nem tudja fizetni a lakbért, ezt irassák a háztulajdonos javára az adózásban. Küldjenek ki bizottságot, amely felülvizsgálná a kilakoltatott emberek ügyét. Végül kérte, hogy a város gondoskodjék szükséglakásokról.

SOK PÉNZT takarit meg, ha őszi felöltő és öl.önyszövet szükségletét nagyon olcsó árak mellett nálunk szerzi be.
BERGMANN és KLEIN Posztóáruháza Kossuth ucca 4.

Jóna István beszéde

Ezután **Jóna** István mondott nagy szabásu beszédet.

— Félve szólalok meg, mert egyrészt tagja vagyok az adófelszólamlási bizottságnak — mondotta többek között —, másrészt ott vagyok én is, hogy nem tudok adófizetési kötelességemnek eleget tenni.

Elismeréssel vagyok az előterjesztett javaslattal szemben,

de őszintén megmondom, hogy szerettem volna, ha betekintés végett a javaslat megelőzően rendelkezésünkre állott volna, mert igy bizony nem lehet az összes pontokat áttekinteni.

A javaslatot a maga részéről teljes egészében elfogadja, de ugy érzi, hogy kötelessége hozzászólni s egyket dolgot megvilágitani. Az adókataszter a Tiszántulon tulságosan magas. Ezt a kataszteri beosztást meg kell változtatni. A kezdeményezést a kormánytól várja. Hangoztatja, hogy a mai sulyos adóalappal nem lehet egzisztálni.

Ha leszállitják az adókataszteri kulcsot, lehet, hogy ez a bankokra veszélyes, de ez már nem számit, hiszen a bankoktól senki sem kap hitelt.

Akiknek volt terményük, azok eddig fizettek, mert tudták, hogy mi az adómorál. De most nincs termés, hogy az adózási kötelezettségének a gazda eleget tehessen Debrecenben.

A továbbiakban Jóna István arra kérte a főispánt, hogy ezt a kérdést a kormánynál a lehető legnagyobb sullyal képviselje.

Ezután a vagyonadó kivetéséről szólott. Birálta az adóalapok megállapitását, mert az adóalap ezen a vidéken sok esetben nagyobb, mint maga az ingatlan vagyonértéke. Nem igaz az, hogy minél kevesebb a termés, annál kevesebb a rezsi. A szónok igy folytatta:

— Példát is emlithetek. Tudok egy debreceni gazdát, egy méltóságos urat, akinek a nevét nem akarom megmondani, aki a szikes földön háromszor szántatott s egy holdon még egy mázsa buzája se termett. Nem tudom, valóban igy volt-e, de én igy hallottam.

Báró **Vay** László mosolyogva bólint: Igy van.

Jóna István: Nos, ha Méltóságod is ezt mondja, akkor nem tévedtem. Van továbbá egy gazdaság Debrecen határában, ahol egy holdon 11 mázsa buza termett, de tévedés azt hinni, hogy a rezsi csak 5 és fél mázsa. A teher legalább 7 mázsa.

Ezután Jóna István arról beszélt, hogy a könnyitések nem elegendők. Ha a gazda most tudott is fizetni, a jövedelem ugy állott elő, hogy a tenyészállatait értékesitette. Ha már a gazda olyan sulyos helyzetben van, azt szeretné, hogy ahol

az állami uradalmakban szükség van az állattállomány felfrissitésére, kiegészitésére, ahol anyag kell, az állatokat, az anyagokat itt a Tiszántulon szerezzék be.

Jóna István beszéde után a terem minden oldalán felzugott a taps.

Széles vita az adózási kérdésekről

Mester Lajos rámutat arra, hogy a ház 70, a föld 60 százalék erejéig meg van adóztatva. A pénztőkét, mely legkevesbé van megadóztatva, legalább a termelésbe kell kényszeriteni. A különböző adópótlékok törlése indokolt. 80—100 pengő minimum megállapitását kéri. A városi költségvetésnél nagy takarékosságot kiván.

Vásáry József a következő felszólaló. Azt fejtegeti, hogy adómorál mellett adóztatási morál is legyen. Vannak olyan idők, mikor az állam fokozottabban kénytelen igénybe venni az adózó polgárokat. Azonban a dolog ugy áll, hogy a földbirtok roskadozik az adóteher alatt, a tőke pedig menekül az adózás alól. Erre nézve statisztikai adatokat sorol fel. Ha likvidálnának — ugymond —, akkor nemcsak engemet lehetne kidobni az uccára, hanem mindnyájunkat. Sulyos megpróbáltatás vár a nemzetre. Nagy szükség van arra, mikor az utolsó tartalékot adjuk oda, akkor az adóügyekben pártatlanság érvenyesüljön. Ne csináljanak politikát az adózás kérdésében. — Mi tönkrementünk — folytatja. — A Vásáryak nem csalnak, nem titkoltak el adót, mégis Pestről hoztak felülvizsgálókat. Van birtok, melynek szerinte 62 ezer pengős adóhátraléka van, jó termése volt és adóhalasztást kapott. Aztán az eltitkolt vagyonokat kellene elővenni. Mikor sokan elvéreztek, sokan vagyonokat kerstek. Ezek nem teljesitették kötelességüket az állammal szemben. Kérjük a kormányt, hogy keresse ki ezeket a vagyonokat. Szavait azzal fezei be, hogy az adózás kérdésében pártkülönbséget és valláskülönbséget ne ismerjenek.

Hódy Béla a háztulajdonosok nehéz helyzetét teszi szóvá. A háztulajdonosok külön nagygyülésen foglalkoznak sérelmeikkel és birja a főispáni igéretet, hogy a mozgalmat támogatja. Néhány ezer háztulajdonos most értesitést kapott a burkolatozási járulékokról. 15 nap alatt fizetni kell. A panasz pedig költséggel jár. Az értesitések nagy nyugtalanságot keltettek. Az illető háztulajdonosok megnyugtatását kéri, miután a kérdés rendezés alá kerül.

Vadászy Sándor szóvá teszi, hogy Debrecenben 52 italmérési engedélyt elvettek, mert az illetők nem tettek eleget adófizetési kötelezettségeiknek. Ezek részére kiméletet kér.

Szendrei Sándor tiltakozik az ellen, hogy a város iparos társadalmáról azt állitsák, nincs kellő adómorálja. Eseteket tud, hogy ¼ évi adórészlettel elmaradt iparosnak 3 kis munkája után járó egész vállalati összegét letiltották. Ebben az ügyben csinálni kell valamit. Az adóügyet csak politika nélkül lehet elintézni.

Bakóczy László beszéde elején bejelenti, hogy a feliratot elfogadja, csak azt a kiegészitést kéri hozzáfüggeszteni, hogy méltányos esetekben, olyan kis háztulajdonosok, akiknek más jövedelmük nincs, mint az a 40—50 pengő, adótartozásban lefoglalt jövedelme egy részét szabaditsák fel. Ilyen ügyben eljárt a pénzügyigazgatóságnál, aki titkára utján kiüzent, hogy nem fogadhatja azért sem, mert az ügyben már intézkedett. Azt kéri, hogy ilyen ügyekben a kérvény legyen bélyegmentes.

Hegedüs Jenő az ügyvédek adópanaszait tette szóvá és kérte a jelen lévő pénzügyigazgatót, hogy ebben az ügyben felettes hatóságánál, a pénzügyi kormánynál tegye szóvá az ügyvédek nagy részének indokolatlanul felemelt adóját.

Hegymegi Kiss Pál: Az adóztatás kérdésében a kormánynak más állás pontra kell helyezkedni. A deflációs politika nem helyes. Az adóreformot keresztül kell vinni. Az adófizetés a társadalmi osztályok között aránytalanul oszlik meg. A kormány a Tiszántulon kedvezményes helyzetet kell, hogy teremtsen az adóztatás terén. A város nem birja a takarékosság ellenére sem a kormány által ráháritott terheket.

A Tiszántulon nemhogy kedvezményes elbánás lenne, ellenkezőleg, sulyosabb a helyzet, mint máshol. Azokat a könyvvizsgálatokat, amelyek itt vannak, a politikai terror eszközének tartja. A pénzügyminiszter küldje el egy közegét, hogy ezt a kérdést megnyugvásra megvizsgálja.

Statisztikai adatokat olvasott fel a Tiszántuli helyzet illusztrálására. 1929 ben a kedvezőbb viszonyok és a nagyobb lakbérek mellett az összes adók 7 százalékát tette ki a házadó, ez a szám 1932-ben 14 százalékra emelkedett. Debrecenben 1929-ben 1.800.000 pengő volt a házadó, mig 1932-ben 2.700.000 pengő, ez a szám magáért beszél. Hol van itt a Tiszántul helyzete kedvezően elbirálva, hiszen Szegeden aránytalanul kisebb az emelkedés.

Horváth Bertalan pénzügyigazgató beszéde

Horváth Bertalan pénzügyigazgató örömmel veszi, ha feltárják a panaszokat és sérelmeket, mert azokat orvosolni fogja. A határozati javaslatot a maga részéről készséggel elfogadja. Válaszol a kivetés és behajtás szempontjából felhozott panaszokra és kijelenti, hogy mindenek előtt a kataszteri tiszta jövedelmet kellene megváltoztatni, ha földadót meg akarják változtatni. Ez óriási munkát és rengeteg pénzt igényel.

— A házadóra vonatkozólag kijelenti, hogy a mai adótörvények között a házadó a legsulyosabb. Akiket sérelem ér, éljen jogorvoslati jogával, hogy alkalom legyen a segitségre. A házadóalapot az idén különös figyelemmel fogja kisérni. Kötelezőleg kijelenti, hogy ha tudomására jut, hogy felekezeti, vagy pártpolitikai szempontokat kevernek a tisztviselők az adóügyekbe a fegyelmi szabályok teljes rigorózitásával fog eljárni ellenük. (Taps.) Ami a folyamatba levő, illetőleg elrendelt könyvvizsgálatot illeti, erről nem nyilatkozik, mert tárgyalás alatt álló ügyről nem lehet nyilatkozni. Az utolsó szót ebben az ügyben a bíróság kimondja, majd ha szükséges lesz, addig ehhez az ügyhöz senki jogosan hozzá nem szólhat.

A behajtások kérdésében kijelenti, hogy több évtizedes működése alatt soha nem tapasztalt annyi megértést az adózókkal szemben, mint a mai kormány részéről. A védett birtokok tizéves kedvezménye, a hatvanhavi részletfizetési kedvezmény ezt bizonyitják.

Mikor Debrecenbe jött, kijelentette, hogy mindenkit arra kér, ha jogtalanság vagy méltánytalanság éri őt, keressék fel és saját hatáskörében igyekezni fog orvosolni a bajt. (Zajos éljenzés, taps.)

—

Báró Vay főispán kijelentései

Báró *Vay László* főispán kijelenti, hogy politikai vonatkozások az adókivetés, vagy behajtás körül soha sem érvényesülnek, mindenki akár magányos, akár testület, ha adóügyekben hozzá fordul, a legnagyobb jóindulattal és minden mellék szempont nélkül segit. Minden el fog követni, hogy a feliratban foglaltak, ha teljesithetők, tényleg teljesedésbe is menjenek. (Éljenzés.)

Zöld Aladár megnyugvással veszi a pénzügyigazgató kijelentéseit és kiméletet kér az őszi végrehajtásoknál a falu lakosaival szemben.

A közgyülés a határozati javaslatot Zöld Aladár és Csomor Gyula kiegészitő javaslataival együtt elfogadta.

—

Orvosi műszerek
ortopäd készitő
Ludtalpbetétek gipszminta után. Nickelezés szakszerűen.
Szabó István Piacu. 42
(Pannonia udvar.)

Diákot keres
az iskolai évre teljes ellátásra?
Apróhirdetésünk utján
biztos, gyors eredményt ér el!
Itt az iskolaév, ne késsen!

Egyhangu határozat az ohati bérrendezés ügyében

Dr *Veress Géza* gazdasági tanácsnok terjesztette elő a Vásáry testvérek kérelmét és az ezzel kapcsolatos javaslatot a bérrendezés ügyében.

A közgyülés a polgármesterhelyettes intézkedéseit jóváhagyólag tudomásul vette és kimondta, nem kivánja a haszonbérlőktől, hogy a város részére az átadott negyven vagon buzán és kettőszáz hold tengeritermésen felül már most megállapítja a közgyülés azokat a részleteket, amelyeket készpénzben kell fizetniök május elsejéig. Ezzel a kérdéssel csak akkor foglalkoznak, amikor a tengeritörés befejezése után pontosan megállapítható lesz, hogy a tengeritermés milyen mennyiséget tesz ki. Ugyancsak október 10-ike után foglalkozik a közgyülés azzal a kérdéssel, hogy milyen álláspontot foglaljon el a haszonbérlők által más hitelező részére kézi zálogba adott ingóságok ügyében. Egyébként a polgármesterhelyettes minden intézkedését jóváhagyólag tudomásul vették, amit ebben az ügyben tett.

A javaslatot egyhangulag, szinte békülékeny szellemben a közgyülés minden tagja elfogadott.

—

Az interpellációk

A tárgysorozat megvitatása után következtek az interpellációk. *Gombosi Zoltán* az adóhivatali állapotok miatt interpellált.

Dr *Vargha Elemér* h. polgármester kijelenti, hogy a tulórázást nem tudja megszüntetni, mert sok a munka. Szabadságról tényleg hivtak be embereket, mert határidőre kellett bizonyos munkákat elvégezni, most már azonban, amint lehet, kiadják a szabadságokat. Azt is tudja, hogy a helyiségek egészségtelenek, erről a közgyülésnek is van tudomása. Csak az uj városháza felépítésével, vagy egészséges helyiségek bérlésével lehetne segíteni, de egyikre sincs fedezet. Azt tudja, hogy az adófizetők ácsorogni kénytelenek a befizetésekkor. Ezen ugy igyekeztek segíteni, hogy az adót csekkel is be lehet fizetni.

Gombosi Zoltán a tulórázásra vonatkozó választ nem veszi tudomásul, észrevételeket tesz az adóhivatal átszervezése miatt. Nyolc millió pengő közvagyont kezel az adóhivatal, amelynek helyiségeiben harmincezer adózó fordul meg. Megérdemelnék tehát a jobb elhelyezést.

A közgyülés a választ tudomásul veszi.

A PÁRTOK TÁJÉKOZTATÁSA.

A következő interpelláló dr **Fényes** Jenő, aki azt kérdezi, hajlandó-e intézkedni a h-polgármester, hogy a városi tisztviselők minden párthoz menjenek el a közgyülés előtt és ismertessék az ügyet.

Vargha Elemér kijelenti, hogy ilyen intézkedést nem tehet, mert a városi tisztviselők bármelyike elmehet abba a pártba, amelyiknek tagja, ha meghivást kap, hogy az értekezleten felvilágosításokat adjon a közgyülés elé kerülő ügyekről. Ezt nem is tudná megakadályozni. (Nagy zaj).

Hegymegi Kiss Pál: Hivatalos titkot árulnak el. Aktákat visznek oda.

Vargha Elemér: Hivatali titkokat nem árulnak el.

Dr **Fényes Jenő** kijelenti, hogy a kérdés nincsen elintézve azzal, hogy a tisztviselők aktákat visznek magukkal az egyik pártba, nincs joguk felvilágosításokat adni. Ezt csupán a törvényes fórumok előtt tehetik meg, vagy a törvényhatósági bizottsági tagoknak adhatnak betekintést az iratokba. Azt nem tudtuk, hogy a tisztviselők mindegyike véletlenül, kivétel nélkül a Nemzeti Egység Pártjának tagja. A tisztviselőket meg fogják hivni a Városi Szövetségbe is, hogy referáljanak.

A választ a közgyülés tudomásul vette.

STATISZTIKAI ADATOK SZOLGÁLTATÁSA.

Hegymegi Kiss Pál statisztikai adatok szolgáltatása ügyében interpellál.

Vargha Elemér h.-polgármester kijelenti, hogy az adóhivatal, most túl van terhelve munkával, újabb adatgyűjtéssel nem terhelhetők, de a jövő évi költségvetésben gondoskodni kell arról, hogy statisztikai hivatalt állítsanak fel. Ebben a költségvetésben készülnek harminc alkalmazottat felvenni. Közülük húsz az adóhivatalnál lesz beosztva, akkor majd meg lehet szervezni a statisztikai hivatalt.

A választ tudomásul vették.

Miért őrizték Vásáry polgármester lakását

Hegymegi Kiss Pál amiatt interpellál, hogy milyen jogon őriztetj a rendőrség dr **Vásáry István** polgármestert s miért akadályozta meg, hogy a barátai üdvözölhessék.

Vargha Elemér kijelenti, hogy nem tud a polgármester őrizetéről és a lapokból olvasta, hogy a polgármester kérésére maradt el a felvonulás.

Hegymegi Kiss Pál kijelenti saját szemével látta Vásáry lakása előtt a fokozott rendőri őrszolgálatot. Tud arról a díszes eltanácsolásról is, amely a Gazdakör körül történt. Ne „csocsóbácsizzunk" a diáksággal. A diákságot semmiféle irányban ne uszítsuk. Felolvassa a horogkeresztesek röpcéduláját, amelyet Vásáry ellen terjesztettek. Élesen elitéli ezt a gyalázkodó röpiratot.

A közgyülés a választ tudomásul veszi.

A TÖBBI INTERPELLÁCIÓK

Hegymegi Kiss Pál a háztulajdonosok érdekében interpellál. Igazságtalannak tartják a huszonötszázalékos burkolási járulékot s egyenlő elbirálást kérnek a háztulajdonosok részére.

Vargha Elemér a következő közgyülésen adja meg a választ.

Hegymegi kéri, hivjanak össze olyan bizottságot, amely ezt a kérdést ismeri. Vargha Elemér ezt megígéri.

Zöld Aladár a vargakerti közkut ügyében interpellál, mire Vargha Elemér kijelenti, hogy a Déli és Keleti soron megkezdik egy-egy kut furását. A választ tudomásul veszik.

Zöld Aladár az ohati bérlet törvényhatósági vizsgálata miatt interpellál.

Vargha Elemér azt válaszolja, hogy a szabolcsi alispán elkérte az iratokat ő kénytelen volt kiadni, de felkérte, hogy minél sürgősebben küldje vissza.

A választ tudomásul vették.

Zöld Aladár a számvevőségen történt kinevezések miatt interpellált.

Vargha Elemér azt feleli, bár nincs imperativ rendelkezés arra, hogy a főispán által betöltendő állásokra pályázatot hírdessenek. Eddig ez volt a joggyakorlat a megyénél.

Zöld Aladár: válasza után a közgyülés tudomásul vette a h-polgármester kijelentéseit.

Vásáry József interpellációja

Vásáry József a reviziós liga pénzének felhasználása ügyében interpellál.

Vargha Elemér h-polgármester kijelenti, hogy a reviziós liga helyi szervezete sem nem egyesület, sem nem helyi csoport és igy a törvényhatóság első tisztviselőjének nem tartozik hatáskörébe, mint a liga egyik elnöke kijelenti, hogy a reviziós ligát semmiféle kár nem érte.

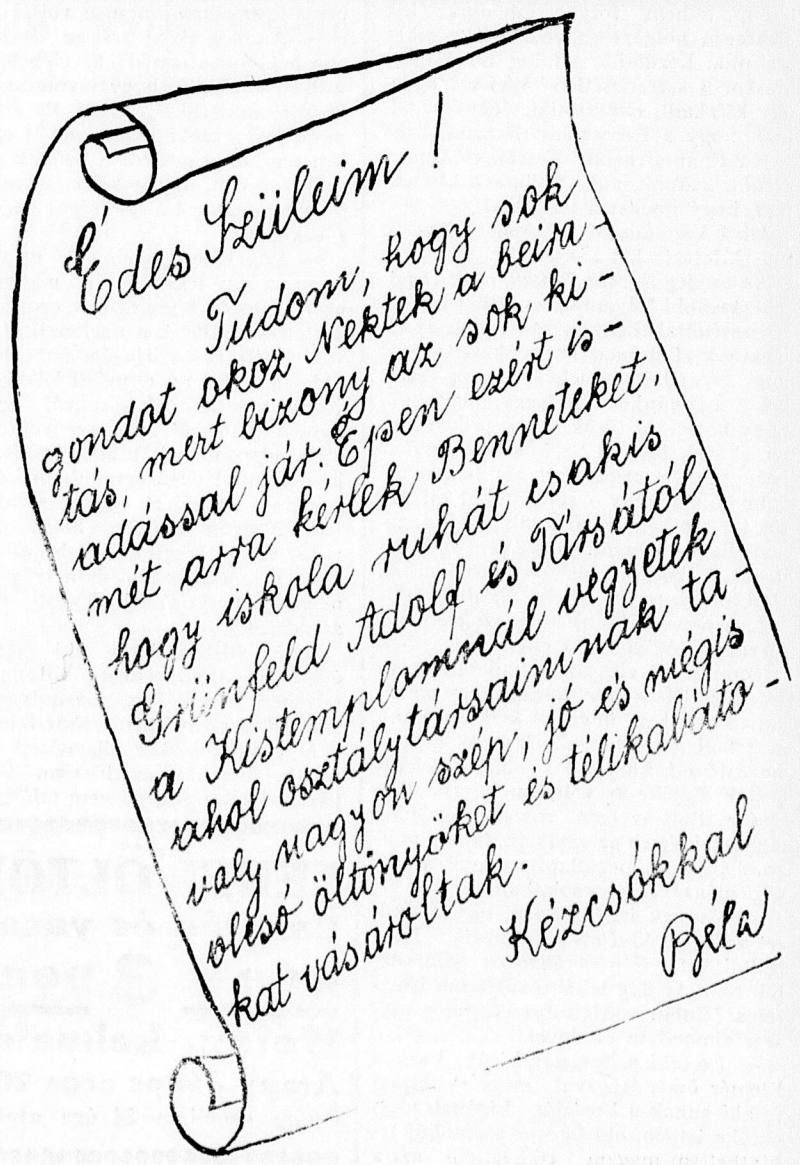
Vásáry József beszédében kijelenti, hogy nehezebb pillanatban még nem állott fel szólásra. Becsületes ügyet szolgál, amelynek nem állhat utjába semmi. Tiszta lélekkel nyult ehez hozzá, de fájó szívvel. Nemcsak az ő lelke hanem a közgyülés minden tagjának fáj a szíve emiatt az ügy miatt. De fáj azoknak a lelke is, akik boldogok lennének, ha csak olyan helyzetben volnának, mint mi ideát. Minden nyomoruságunk és megalázottságunk ellenére is. Idézi a megszállás szomorú emlékét. Ezek a sebek soha be nem gyó gyulnak.

— Rendelkezem annyi önbirálattal úgymond, hogy nem vállalkoztam volna azokulán a mérgezett nyilak után, amelyeket felém szórt az a sajtóorganum a felszólalásra, hiszen ha nem éreztem volna, hogy minden tettemmel azt az eszmét szolgálom, melyet ha valaki nem szolgál, nem érdemli meg, hogy egy pillanatig is szivja ennek az országnak a levegőjét.

— Megszoktuk az emberi gyülölködést, az emberi gonoszság,, elvetemültségében nap-nap után orgiát ül, a lelke soha el nem képzelt módon eldurvultak, a nemzetek mintha az Isten kitépte volna a szívüket, elhomályosította volna a szemüket, elképzelhetetlen módon marcangolják, gyilkolják egymást, már csak a gyilkos hiányzik a középkori eszközök közül.

— A közéletben egyéni célt soha nem ismertem, minden tettemért vállalom az Isten előtt a felelősséget. Eszmékért elesni lehet rossz érzés, lelkifáj dalom, de a nemzetért való harcban elesni soha nem volt megszégyenitő. — Tudtam, hogy jönni fognak a rám szórt nyilak, de a pokol minden ördöge sem tud megakadályozni kötelességem teljesítésében. Hogy miért teszem ezt én, miért nem mást, azért

Vasuti kedvezménnyel utazhat
őszi LAKBERENDEZÉSI
és HAZTARTASI
vásárra
augusztus 31—szeptember 16.
Budapest-Iparcsarnok.
Vásárigazolványok az IBUSZ-nál és az Ipartestületnél.

Használt tankönyvek
félárnál
olcsóbban
kaphatók
Grünmann
Sándornál
Piac ucca 69. szám
(Megyeházzal szemben.)
VÉTEL, ELADÁS, CSERE.

Női kabátok
olcsó árusítása
megkezdődött
PIAC U. 40. SZAM
az udvarban.

Férfi szövet
különlegességeim
megérkeztek
SILBERSTEIN
Piac ucca 77. sz.

mert ezt senki meg nem tette. Azért jövök most ezzel elő, nehogy azt mondják, meg akarom gátolni a t. szinjátékot, amely lejátszódott. A finisen túl vagyunk. Nekem ez az ügy nagyon sok nyugtalan éjszakát okozott. Vártam, — hogy lesz valaki, aki foglalkozik vele.

Kolozsváry Borcsa Mihály a Népszava már foglalkozott vele.

Vásáry József: Ön most leleplezte magát. Ön magyar ember?

Kolozsváry Borcsa Mihály: Vagyok olyan magyar ember, mint ön.

Vásáry József: Kézlegyintéssel a nemzeti feltámadás pénzét nem lehet elvenni. Ön megmutatta, hogy kicsoda. (Nagy zaj).

Vásáry József: Utal a vasárnapi eseményekre, amelyek a Szeghalmon tartott gyűlésen történtek. A reménytelen emberek szeme felcsillant, mikor a revizióról volt szó.

— Ott láttam, mondja, hogy a revizió ennek a nemzetnek szent, de önnek nem szent.

Kolozsváry: Majd megkapja erre a választ.

Vásáry József: A revizió a nemzet feltámadása, a revizióért harcolni kell. A bocskosok, a csehek, a zsebrákok milliókat költenek propagandára és nekünk nincsen pénzünk, mert szegények vagyunk. Apró fillérekből adjuk össze a pénzt és én tudom, hogy a tisztviselők is rakták össze ezeket a filléreket. Bizom benne, hogy a többség úgy gondolkozik, hogy ez a pénz szent pénz, ehhez hozzányúlni bűn, tovább megyek: Hazaárulás! Kimondom, hazaárulás ehhez a pénzhez nyulni.

A h-polgármester válaszát nem veszi tudomásul.

A közgyűlés a választ tudomásul vette.

Kolosváry Borcsa Mihály válasza

Kolosváry-Borcsa Mihály személyes kérdésben szólal fel.

— Amikor végighallgattam ezt az előre betanult beszédet, mindjárt azt kell megállapítanom, hogy ez nem tiszta lélekkel mondatott el. Nem igaz, hogy a felszólaló ur spontán felháborodásában mondta el ezeket a szavakat, mert hónapokkal ezelőtt tudomása volt azokról a dolgokról, amelyeket itt most feltálalt.

— Kénytelen vagyok személyi dolgokról beszélni. Nem azok ellen folyt a hajsza, akik érintve vannak a vizsgálatban, hanem folyik ellenünk, akik Debrecen polgársága védelmében sikra szállunk. Kezdődik a dolog azzal, hogy amikor a szerencsétlen Weisz Magdaügy kifakadt, elindítottak egy rágalmat, hogy a Keresztény Nemzeti Liga és én finanszirozom. Tessék előállni a rágalmazóknak, mert különben kijelentem, hogy pimaszul hazudnak.

Báró Vay László főispán: Tessék más kifejezéseket használni.

Kolosváry-Borcsa Mihály: A rágalmak további folyamata volt, hogy meggyanusítottak bennünket ennek az eljárásnak alattomos, orv előkészítésével, hogy személyi ambició és éhség vezetnek bennünket. Meggyanusítottak, hogy pozicióra török, hogy polgármester akarok lenni. Ez is szemenszedett hazugság. Sorozata volt ezeknek a rágalmaknak, hogy a röpiratokat mi adjuk ki és mi finanszirozzuk. Ez is rágalom. Ezekkel eredményt elérni nem lehetett. Akkor egy bizonyos központból, ahol közpénzen fizetnek alkalmazottakat, nyomozás indult meg azok ellen a törvényhatósági tagok ellen, akik a belügyminiszteri vizsgálat kapcsán nem azon az állásponton voltak, hogy politikai okokból az ügyet el kell nyomni, meg kell akadályozni. Ezeknek a nyomozásoknak különböző adatai jelentkeztek. Egyike az volt, amely rendelkezésére állott az igen tisztelt felsőházi tag urnak és ez az egyik eredmény volt, amit sikerült megállapítani a Revíziós Liga pénzével kapcsolatban.

— Vannak itt bizottsági tagok, akik ezt az ügyet tökéletesen ismerik. Megírták ezt a Népszavában és nyilatkoztak róla. Az ügy tehát tökéletesen ismeretes. Miután aposztrofáltak, még egyszer elmondom az ügyet.

— Én, aki a Revíziós Ligát Vargha Elemér őméltóságával megalakítottam és aki annak a Revíziós Ligának társelnöke lettem, aki ügyvető elnökül tekinthettem magam, elkövettem azt a nagy bünt, hogy annak a nacionalista sajtóorganumnak, amelynek én sem gazdája, sem főrészvényese nem vagyok, az egyesület pénztárból kölcsönöket juttattam rövid határidőre, amely kölcsönök néhány napon belül abba a pénztárba vissza is kerültek. A Revíziós Ligának semmiféle károsodást nem okoztam.

— Az a bizonyos 600 pengős ügy, amelyet emlegetnek, egyszerüen egy téves kiutalás volt. Ezt a 600 pengőt azért sem lehetett kiutalni a Liga pénztárából, mert a Revíziós Ligának 600 pengője egyáltalán nem is volt.

— Amikor ilyen szépen beállítjuk egy betanult beszéd keretében, hogy milyen vérlázító, hogy elvonunk a revíziótól összegeket, meg kell állapítanom, hogy senki nem vont el egy fillért sem, mert amikor a ligának pénzre szüksége volt, ugyanakkor ugyanarról a folyószámláról a szükséges pénzeket megkapta.

— Az erkölcsi jogcimem nekem az, hogy én ugy tekintem a nacionalista egyesületeket, hogy azok szoros összeköttetésben állnak a nacionalista sajtóval, amelyért én ifjuságomat, életemet áldoztam. Nekem nyugodt lélekkel van jogom nemcsak frázisokról beszélni, hanem tettekről. Én szenvedtem az oláh megszállás alatt, mint összeesküvő, később mint ellenforradalmár és dolgoztam a revizióért. (Viharos zaj.)

— Nagyon örülök, hogy egyszer végre valaki szemtől szembe állt ezekkel a gyanusításokkal és nem a hátam mögött juttatta el a budapesti sajtóba az adatokat.

— Azt hiszem, hogy aki engem 12 éve ismert Debrecenben, álljon velem szemben politikailag, bármilyen százszázalékos ellentétben, akár felekezeti, akár politikai, akár világnézeti szempontból harcban, azt hiszem, bennem tisztességtelen embert nem talált. És ha velem szemben ellenfél is volt, ellenséget nem szereztem, mert az én tisztességem megvéd a becsületrabló rágalmak ellen. A Tiszántul püspökére hivatkozom, aki azt mondta tegnap, hogy drága kincs a becsület és csak azt támadja más becsületét, akinek magának is hiányzik az. Én önként mentem a háboruba, feláldoztam magam, eldobtam karrieremet és anyagi boldogulásomat Erdélyben, nekem nincs más kincsem, csak a becsületem és aki engem aljas gyülöletből, boszuból vádol, azt én csak megvetéssel sujtom.

A főispán ezután a közgyülést, mivel több tárgy nem volt, berekesztette.

FÉRFI ÖLTÖNY
tisztítás és vasalás
csak 3 pengő
Weisz, kelmefestő
Arany János ucca 20. sz.
Gyász esetében 24 óra alatt fest

Illetékes hely nyilatkozata az állitólagos Eckhardt-féle választójogi tervről

Eckhardt apokrifnak mondja a tervet

Budapest, augusztus 29. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az egyik esti lapnak egy választójogi terveztről megjelent közleményével kapcsolatban illetékes helyen azt a felvilágosítást adták a Magyar Távirati Irodának, hogy *a miniszterelnök a választójog kérdésében már eddig is több politikussal tárgyalt, igy Eckhardt Tiborral is. Az a választójogi tervezet, amelyet most hoztak nyilvánosságra, nem érkezett meg hozzá.*

•

Eckhardt Tibor alábbi nyilatkozatában nem vonja kétségbe a kisérő levél hitelességét, a tervezetet azonban apokrifnak mondja. Nyilatkozata igy hangzik:

— A szenzáció: apokrif. Csak a kisérő levél származik tőlem. A mellékletek idegen kéztől erednek. Nem azonosak az én elgondolásommal és nem fogadta el ezeket a kisgazdapárt sem soha.

— Az egész cikkben csak az az igaz, amit most vasárnap Szeghalmon, de azelőtt is számtalanszor bejelentettem: *tárgyaltam, tárgyalok és tárgyalni fogok a kormánnyal az általános, titkos és becsületes választójog megvalósítása érdekében.*

Ellenben: nem tárgyaltam, nem tárgyalok és nem fogok tárgyalni Rassay Károllyal.

Lelkészi továbbképző tanfolyam Debrecenben

A tegnapi nap délelőtti órájában a vallástörténeti kutatások területén páratlanul álló dr Varga Zsigmond egyetemi rektor tartott érdekfeszítő előadást »Jézus igehirdetési módszereiről«. Vázolta azt a korszakot, amelyben a zsidóság egyik impériumból a másik impériumba belegyömöszölése következtében a legkétségbeesettebb idejét élte. Majd rámutatott arra, hogy ilyen lelki körülmények között mennyire uj hang volt a Keresztelő Jánosé, aki prófétai lelkével megérezte, hogy a zsidóság megmaradása csak akkor következhetik be, ha egy nagy metanoján (megtérésen) megy keresztül. De megérezte azt is, hogy elkövetkezett az idő teljessége, amikor a fejsze a fák gyökerére vetetett s amelyben jönnie kell annak, aki növekednie kell a nép szemében s aki nem vizzel keresztel, mint ő, hanem tüzzel és szentlélekkel. Ilyen előzmények után lépett elő Jézus, aki működésével Keresztelő János gondolatához kapcsolódott, de aki már első fellépése alkalmával át volt hatva attól a tudattól, hogy amit mond, azt az Atya mondja és amit tesz, azt az ő Istene teszi benne és általa. Működését két részre osztotta: tanitói és gyógyitói részre. Az elsőben a próféták talaján állott, de nem ugy tanitot, min a rabbinusok, akik csak az értelemhez szólottak a meggyőzés fegyvereivel, hanem ugy, mint aki az egész mindenséget egy nagy nyitott könyvnek tekintve megláttatta mindenkivel az Atya kezét. Nemcsak tanitotta, hanem át is élte az evangéliumot; Istennek, Istenben és Istenért élt.

De nemcsak azzal elégedett meg, hogy tanitson, hanem kora képzeletvilágához kapcsolódva, a nép iránt szánalomra ébredt és gyógyította, amely abból állott, hogy őket a démonok által okozott betegségek légiójából mentette meg. Ennek folytán csak természetes és magától értetődő volt, hogy hatása az egész akkor ismert világra kiterjedt s tanitványain keresztül, akikre a legmélyebben hatott, az egész világot megnyerte.

Dr Révész Imre egyetemi tanár egyházi viszonylatban korunk egyik legaktuálisabb, de egyuttal legszomorubb kérdéséről; »A német egyházi válságról tartott rendkivül éleslátásra való és igen megragadó előadást. Történeti visszapillantásban vázolta a németség rendkivül zilált állapotát, 1817 óta, amikor is a németség hitbelileg teljesen szétesett és fejedelmi egyházi életet élve, sokszor a legellentétesebb áramlatoknak volt kitéve. 28 tartományi egyházban élte ki magát, ahol a fejedelmi vezetés mellett csak a papok szólhattak bele az egyház ügyeinek vezetésébe, mig a világiak csak az egyházon kivüli különféle alakulatokban tehettek eleget vallásos buzgóságuknak.

Amikor a világháboru befejezése után a fejedelmi vezetés alul felszabadultak, a püspökség gondolatától, mint szentirásellenes egyházi berendezkedéstől elfordultak, mert emberuralmat nem akartak az egyházban látni, Még jóformán föl sem ocsudott szendergéséből az egyházi közvélemény, amikor a Hitler uralomra jutása néhány hónap alatt politikai elgondolásoktól vezéltetve egyszerre megvalósította az egyházban a Führer principiumot a Reichbischof kinevezésével. Nagyon szépen mutatott reá, hogy ezzel a lépéssel az evangélikus egyházban nagyobb hierarchikus berendezkedés valósult meg, mint a római egyházban 1800 év alatt, mert a római fogalmak szerint még a csalatkozhatatlan pápát is köti a tradició és az egyházjog, mig a Reichsbischofot a saját önkényén kivül semmi sem köti. Ennek felismerése után különösen ott, ahol a református elvek még fentmaradtak, egymásután jöttek létre e biblia és hitvallásellenes berendezkedéssel szemben a biblia szempontokból fakadó megnyilatkozások és protestálások. Ezek jórésze reámutatott arra, hogy az egyház öncélu életet kell, hogy éljen és sohasem lehet sem az állam, sem a nemzet, sem a nép egyoldalu kiszolgálója. De ezeket a nagyon is komoly intelmeket a fajiság és az állami egység gondolatának érvényesítése végett mindenütt elfojtották s közelesen minden polemikus egyházi megnyilvánulást miniszteri rendelkezéssel betiltottak. Eme korlátlan önkény miatt a lelkészek százai kényszerültek állásukat otthagyni s ami a történelem folyamán többször megnyilvánult, hogy a

szenvedés megtisztító erőket váltott ki, német földön is megkezdődött egy áldott folyamat, hogy a tömegegyházból hitvalló egyház kezd lenni. Ezekben a jelenségekben a magyar protestáns egyházak részére nagy tanulság van elrejtve.

Mindkét előadást a délután folyamán értékes hozzászólások követték. A napot áhitat zárta be.

Ma délelőtt 9 órakor dr Vasady Béla professzor tart előadást a praedestinációról s utána hozzászólások lesznek.

MOZI

KETTŐS BEMUTATÓ A VIGSZINHÁZBAN.

Miss Ekrazit és A szinházi mama.

Tegnap háromórás műsorban két nagy filmet mutatott be a Vigszinház, igen élénk érdeklődés mellett. Az első film „A szinházi mama" volt, melynek meséje igen ötletesen szólaltatta meg magát az életet. Egy másodrangú színésznő abban keresi élete kiteljesedését, hogy leányából sztárt nevel, akit pénz, dicsőség és hírnév övezzen. Közben a leány valóban híres színésznő lesz, de beleszeret egy szegény festőbe. Az anya ellenzi ezt a szerelmet, mert a leányának karriért kell elérnie a házasságban is. Angol lord kéri meg a leány kezét, csupán azt köti ki, hogy a szinházi mamát, a leány édesanyját, egyszersmindenkorra el kell hagynia. A leány ezt nem vállalja, mire az anya visszaadja leányát is a boldogító szerelemnek.

A másik nagyfilm a sokat emlegetett hires, mulatságos és felette érdekes „Miss ekrazit". Egy filmsztár reklámokkal megtüzdelt életét és a népszerűségért mindent feláldozó filmüzlet harcát mutatja be. Igen ügyes rendezés, ötlet, derű, hangúlat jellemzi ezt a filmet, amely azt is példázza, hogy a filmsztár nem lehet több, nagyobb, csak filmsztár.

A közönség igen jól mulatott, különösen a „Miss ekrazit" jelenetein és mindkét filmnek nagy sikere volt.

Közérdekű levelek

A FORGALMAS „ZSIBOGÓ".

A tüzérlaktanyával szemben van egy forgalmas nyilt vásártere (dehát van e zárt vásárcsarnoka?) Debrecennek, — ez pedig a zsibogó. Ez a hely is egyik fokmérője a szegénységnek, a nyomornak, mert amilyen arányban ez fejlődik, — már pedig fejlődik, — olyan arányban csökken a jólét.

Van ennek a zsibogónak azonban egy rákfenéje. Ugyanis a zsibogó mentén, a Kassai úti járda mindkét oldalán sorakoznak fel sürű zsufoltságban a limonádé, perec, vajaszsemle és kifli, (amelyből az elárusítók szerint csak ugy csepeg a vaj) valamint az alkalmi gyümölcs és cukorka árusok. Itt kb. 50—60 lépés hosszúságban van aztán olyan néptömeg és tolongás, hogy a járdán való járás-kelés teljesen lehetetlenség. Akinek sietős a dolga, az legjobban teszi, ha átmegy a tulsó oldalra. Miután azonban a járda mégsem alkalmi árusok számára és néptömegek ácsorgására szánt és fenntartott hely volna s az tisztán a közlekedés céljait kellene, hogy szolgálja, — az illetékes hatóságok megtisztíthatnák ezt a járdát az ott tolongó néptömegektől. Van azon a téren hely bőven máshol az ácsorgásra, — ha egyszer a tömegek az ácsorgás lélekölő müveletére vannak kárhoztatva

Nagylaki Károly.

Hogy oldják meg Hitler helyettesitésének kérdését

Berlin, aug. 29. Hire járja, hogy **Hitler helyettesitésének kérdését a következőképpen fogják rendezni:** Hess Rezső, aki eddig Hitlert a nemzeti szocialista párt élén képviselte, továbbra is megtartja eddigi megbizatását. Hitlert, mint kancellárt és vezért, Göring porosz miniszterelnök fogja helyettesiteni. Göring igy alkancellári minőséget kapna, de szélesebb hatáskörrel, mint aminővel Papen rendelkezett.

Ujabb halálos ítéletet hajtottak végre Ausztriában

Leoben, aug. 29. **A szentgalleni felkelők ügyében az ottani katonai törvényszék előtt lefolytatott bünperben ma hirdették ki az itéletet. Ebner Ferenc fővádlottat kötélháli halálra, két vádlottat életfogytiglani és több vádlottat pedig hosszabb-rövidebb ideig tartó sulyos börtönre itéltek.**

Leoben, aug. 29. **Ebner Ferencet éjjel 11 óra 7 perckor felakasztották.**

Bécs, aug. 29. A szövetségi kancellári hivatalba behatolt két még el nem itélt lázadó, Kraupatz 23 éves bőrmunkás és Wölfel 25 éves pincér állott ma vádlottként a katonai törvényszék előtt. A vád szerint Fey minisztert, Karwinski államtitkárt, a szövetségi kancellári hivatal több magasrangu tisztviselőjét, valamint a bünügyi rendőrség több tagját tartották fogságban. Az emlitett urakat az egyik teremben egy asztal köré ültették és a vádlottak más katonai egyenruhába öltözött egyénekkel együtt felvont pisztollyal tartották sakkban őket. A parancsnokuk Wölfel volt mint szakaszvezető, a helyettes Kraupatz tizedes. A katonai törvényszék **tanuként megidézte Fey minisztert és Karwinski államtitkárt is.**

Berlin, aug. 29. Kraupatz és Wölfer perének tárgyalása során a katonai törvényszék tanuként kihallgatta Fey miniisztert és Karwinski államtitkárt is. **Fey miniszter elmondta, hogy a lázadók vele szemben nagyjában nyugodtan viselkedtek, csak közvetlenül kiszabadulásuk előtt elégedetlenkedtek egyes lázadók amiatt, hogy őt és Karwinskit szabadon bocsátották.** A felkelők vezetője azonban visszatartotta embereit erőszakos lépésektől. Karwinski hasonló értelemben vallott, de elmondta, hogy őt több más fogollyal már falhoz állitották. Hátrapillantva, egy pisztoly csövét látta. A kancellár szobájából ekkor hirtelen hadnagyi egyenruhát viselő férfi jött ki és visszaparancsolta a lázadókat.

Bécs, aug. 29. Krauzatz Ármin bőrmunkást és Wölfin Ottmár pincért, **akik résztvettek a kancellári hivatal elleni támadásban, a katonai törvényszék 15—15 évi sulyos börtönre itélte.**

Izgalmas hajsza után gyalázkodó horogkeresztes röpcédula osztogatókat fogtak Hegymegi Kiss Pál képviselő és a Vásáry testvérek a Kálvin téren

A rendőrség öt röpcédulaosztogatót elfogott.

Szerdán este a városi közgyülés után **Hegymegi Kiss** Pál képviselő hazafelé indult a Péterfia irányában **Vásáry** József és **Vásáry** László társaságában. Éppen arról beszélgettek, hogy milyen otromba hangu, gyalázkodó röpcédulákat terjesztenek a városban a horogkeresztesek **Vásáry** István polgármesterről és a városi tisztviselőkről.

Hegymegi Kiss Pál még a közgyülésen tudomást szerzett a röpcédula osztogatásról és a rendőrséget értesitették is a városházáról, hogy szedjék össze azokat, akik a gyalázkodó tartalmu, izgató röpcédulákat a városban terjesztik. A rendelkezés megtörtént és Hegymegi Kiss Pál és kisérete ugy gondolta, hogy már el is tüntek az uccáról a röpcédulaosztogatók, amikor három fiatalember is került eléjük, akik szórták a Kálvin téren a kis röpcédulákat, melyeket a Beke nyomdában készitettek és a horogkereszteseknek Festetich irányitása alatt tevékenykedő csoportja adta ki.

Hegymegi Kiss Pál és kisérete hangosan kikelt a röpcédulaosztogatók ellen és rendőr után néztek, hogy átadják őket. A három fiatalember nemtörődött a tiltakozással, sőt támadólag léptek fel.

Az egyik Hegymegi Kiss Pál felé lendült, de közelébe érve, ráismert. Lett támadási szándékáról és a Déri muzeum irányában igen nagy sebességgel eltünt.

Két társa is követte ugyanesak szapora léptekkel. Vásáry József a menekülők után vetette magát, hogy elfogja és a rendőrségnek átadja őket. A hajszának sok tanuja volt, sokan csatlakoztak a röpcédulás horgosok üldözésére és harsogott a kiabálás:

— Fogják el a gyilkosokat! Fogják el a cédulás horgosokat!

A nagy lármára még többen gyültek össze és mindenki a Déri tér felé indult a menekülők után. A téren sikerült is elfogni a három horgost, akiket a téren posztoló rendőr vett maga mellé és intézkedett a rendőrség központi ügyeletére való szállitásukról.

A három röpcédulás horgost igazoltatták a rendőrségen és megindították ellenük az eljárást. A rendőr jelentése még be sem volt adva, máris két ujabb röpcédula osztogatót vittek be a kapitányságra.

A rendőrség a nyomozást megindította a röpcédulaterjesztés ügyében. A horgosok szaporán dolgoztak és volt idejük elég, hogy akadálytalanul teleszórják a forgalmasabb uccákat gyalázkodó, izgató cédulaikkal.

Csak egy mosolyt

MI KELL A MUNKÁHOZ?

Mester: Eijnye, te kölyök, hát nem megmondtam neked, hogy hozz ide mindent, ami a munkához kell?

Inas: De mester úr kérem, én elhoztam a gyalut, fürészt, kalapácsot, reszelőt . . .

Mester: Há a korsó sör hol maradt, hé?

Felhivás a Sidol t. fogyasztóihoz!

Több oldalról azt a hírt terjesztik, hogy az **óriás** üvegben 1— pengős árban forgalomba hozott „**Sidol**" minősége nem azonos a többi palackok tartalmának minőségével.

Nyomatékosan hangsúlyozzuk a t. Sidol-fogyasztóink előtt, hogy az **óriás** üveg tartalma teljesen **azonos** egyéb **nagyságaink minőségével és kérjük az i. t. Háziasszonyokat, hogy a jövőben is kifejezetten**

Sidolt kérjenek

és mást ne fogadjanak el.

Minden más készítmény utánzat.

GÖTZ LIPÓT SIDOL VEGYITERMÉKEK GYÁRA RT.

Budapest, VII. Cserei u. 14 sz.

Gyászrovat

Dr Balogh József ny. rendőrfogalmazó meghalt. Dr Balogh József nyug. rendőrfogalmazó a Bocskay-kertben szerdán hosszabb betegeskedés után meghalt. Dr Balogh József a debreceni kapitányságnál teljesített legutóbb szolgálatot, de igen súlyos betegsége, — amelyet a harctéren szerzett — ahol mint főhadnagy küzdött és több vitézségi érmet szerzett, — annyira megrongálta szervezetét, hogy nyugalomba vonult az elmult évben. Dr Balogh Józsefet, — akinek halála széles körben keltett nagy részvétet — pénteken délután öt órakor temetik el a Köztemető ravatalozójából.

Trozonyi Géza műépitész, életének 79-ik évében elhunyt. Temetése a Köztemető ravatalozójából csütörtökön dél után félhárom órakor lesz a római katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. Lakás: Péterfia ucca 2. — Temetését: Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Szilágyi Bernát rendőrőrmester, 36 éves korában elhunyt. Temetése a Debrecenből Hajdúszoboszlóra végzett szállítás után csütörtökön délután 3 órakor lesz. Szállítását és temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Szabó Antal 69 éves korában elhunyt. Temetése a Köztemető díszravatalozóterméből csütörtökön délután 4 órakor lesz a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Lakás: Timár ucca 25. — A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Halálozás. Súlyos csapás érte Kovács Jánost, a Kossuth uccai templom köztiszteletben álló egyházfiját és családját. Szeretett neje Kovács Jánosné született Rózsa Eszter 58 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 31-én, — pénteken délután négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Szappanos ucca 9. szám. Temetését a Dankó temetkezési vállalata rendezi, Kossuth ucca 3. szám.

Batiz Ágnes 29 éves, temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a Köztemetőben, Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3. sz.

Botas Pál csendőrtörzsőrmester temetése csütörtökön délután három órakor lesz a Köztemetőben, Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3. szám.

Szendi László temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a Köztemetőben, Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3. szám.

Halálesetén forduljon bizalommal a 45 éves multtal rendelkező Dankó temetkezési vállalat, Ekli József és Társa céghez, Kossuth ucca 3. szám.

A Keletmagyarországi Labdarugók Alszövetsége 1933-34 évi müködése

Szerkesztette : *Tamássy László*

Tamássy László, a kiváló sportszakíró és zsurnaliszta szakavatott, gondos szerkesztésében most jelent meg a beszámoló „A Keletmagyarországi Labdarugók Alszövetsége 1933—34. évi működéséről. Tamássy László, aki egyben főtitkára is az alszövetségnek, minden részletre kiterjedő gondossággal, a nyitott szemmel néző sportember éleslátásával számol be a kerület egész évi fotballéletéről. Valóságos sporttanulmányt ad, mert nem elégszik meg a tényeknek, az eseményeknek szokásos egyszerü regisztrálásával, hanem rámutat a hibákra, a legközelebbi teendőkre, kiemeli az értékesebb eredményeket s mintegy irányelveket ad a jövendőre vonatkozóan. Ezeket az irányelveket annál inkább is meg kell szívlelni, mert Tamássy László a mult másfél évtized alatt számtalanszor bebizonyította, hogy nemcsak elméleti, de gyakorlati szempontból is a legkivá lóbb sportszakembereink közzé tartozik.

Beszámolójában kifejti, hogy a jogos és tárgyilagos bírálatot szívesen veszik. Ugyanakkor ömaga jár elő a jópéldával, amikor leszögezi, hogy az egyesületeknek, az egyesület vezetőknek fel kell ébredniök a letargiából, a közönyből, ha szebb jövőt akarnak. A továbbiakban kegyeletes szavakkal emlékezett meg a magyar sport nagy veszteségeiről, Römer Richárd ujságíró, alszövetségi alelnök, dr. Szentkirályi László honvédfőorvos és Bakos István tanácstag elhunytáról.

Különleges figyelemre tarthat számot az új egyesületekről szóló fejezet, melyben Tamássy nagyon helyesen és világos elképzeléssel rámutat arra hogy „a hajduvárosok sportegyesületeit beszervezni és ott virágzó sportéletet teremteni: ez a közeljövő egyik legfonosabb feladata" A hajduvidék sportbelileg is nagyon el van maradva. A gyakorlati sportíró mindjárt megadja a direktivát is a jövőre nézve, mikor kifejti, hogy a számba vehető városokat és községeket „a Nagy-Kun liga mintájára Hajdu liga keretében kellene beszervezni"

A további felyezetekben részletesen beszámol az alszövetség működéséről, a különböző mérkőzésekről, az I. és II. osztály bajnoki küzdelmeiről s ezeken kívül rövid, de tömör és találó kritikát ad. Sürgeti az ifjúsági sport komoly megszervezését. Rendkívül érdekes és tárgyilagos fejezetben foglalkozik a válogatott csapat szereplésével s megállapítja, hogy „Kelet teljesen egyenrangú ellenfele az összes Alszövetségeknek" s csak a szerencsétlen körülmények összetalálkozása folytán nem tudott a várakozásnak mindenben eleget tenni.

Tamássy, a lelkes sportember őszinte megbőbbenéssel regisztrálta az a hirt, hogy a dicsőséges multú DTE fotbalszakosztálya megszünlette működését. Ezt az egyesületet feltétlenül fel kell támasztani s a beszámoló szerint a mozgalom már meg is indult. A főtitkár örömmel állapította meg, hogy a sajtó és az alszövetség között az elmult időkben is teljes volt a megértés. Ugyanigy zavartalan volt a jóviszony az alszövetség és a Bocskai között. A leigazolt játékosok statisztikája külön elismerést érdemel. Kár, hogy nincs tér a beszámolóban ezt a statisztikát mevek, csapatok szerint kibővíteni.

Az izléses kiállitásu beszámolót a Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdája készítette.

(b. p.)

x Amatőrök öröme Liener fotoszaküzlete dúsan felszerelt árúraktárával Csanó-utca 1. szám.

Villanyárammal végezte ki magát a szerelmes villanyszerelősegéd

Miskolcról jelentik : Borzalmas módon vetett véget életének Novák Béla 21 éves villanyszerelősegéd.

Novák, aki reménytelenül szerelmes volt egy leányba, az utóbbi időben barátai előtt sokszor hangoztatta, hogy öngyilkosságot fog elkövetni.

Fenyegetését keden reggel Alsóméra határában valóra is váltotta.

Egy hosszu drót végére követ kötött és a drótot keresztül dobta az alsómérai határban elhuzódó magasfeszültségü villamosvezetéken.

Abban a pillanatban, amikor a nehezékkel ellátott drót rázuhant a magasfeszültségü hálózatra, árammal telt meg és Novákat, aki két kézzel fogta a drót végét, szempillantások alatt megölte a villamosság.

A szerencsétlen villanyszerelősegéd holttestét dróttal a kezében találták meg az utszélen.

Ruhája zsebében levelek voltak, amelyekben megirta, hogy reménytelen szerelme miatt ment a halálba.

Egy színésznő sulyos szerencsétlensége

Magára rántotta az égő szeszlámpát Kürthy Sári színésznő: sulyos égési sebeket szenvedett

Budapestről jelentik : Kürthy Sári színésznő, a Fővárosi Operettszinház tagja, aki Fedák Sári legjobb barátnője, a pestszentlőrinci villában töltötte a nyarat. Mostanában is ott tartózkodott, hogy Fedák Sári Amerikába utazott. Tegnap délután meggyujtot egy kis légszeszlámpát a hajsütővas megmelegítésére. Pongyolája bő ujjával véletlenül az ölébe rántotta a lámpát.

A következő pillanatban lángralobbant a ruha. Kürthy Sári segélykiáltásaira berohant a házvezetőnő, szőnyeget dobott az égő ruhára. Igy sikerült is eloltani az égő ruhát, de a színésznő ekkorra több helyen sulyos másod- és harmadfoku égési sebeket szenvedett. Szanatóriumba szállították, bekötözték sebeit, majd veje, Békeffi László lakására vitték. Most ott ápolják.

Hajduszoboszló szakközeg kiküldését kéri a belügyminisztertől a város nehéz anyagi helyzetének felülvizsgálására

Szabálytalanságokat állapitottak meg a közüzemeknél.

Hajduszoboszló, aug. 29. Hajduszoboszló képviselőtestülete kedden rendkivüli közgyülést tartott.

Az igazgatóság olyan mérvü szabálytalanságokat deritett fel a közüzemeknél hazi vizsgálatai során, hogy kénytelen volt egyik tisztviselőt elbocsátani és a képviselőtestületnek jelentést tenni.

Némelyek a közérdekeltségeket felügyelő hatósághoz akarták a vezetőség ellen eddig elfolytatott vizsgálat jegyzőkönyveiben foglalt adatokat szakszerü felülvizsgálat végett felterjeszteni. A többség azonban a házi vizsgálat továbbfolytatását határozta el.

Egyhangulag elfogadta a közgyülés többek inditványát, hogy a város sulyos anyagi helyzetének a felülvizsgálata végett **küldje ki szakközegét a belügyminiszter,** adjon tanácsokat és utasitásokat a csőd szélén álló Hajduszoboszló szanálására s a sürgős kifizetések teljesithetése végett utaljon ki nagyobbösszegü államsegélyt a forgalmiadóalapból.

Nők által vezetett kommunista szervezkedést lepleztek le Budapesten

Vörös szombatot terveztek

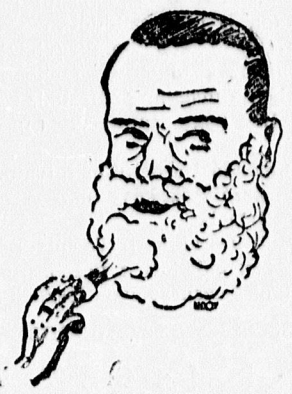
Budapest, augusztus 29. A főkapitányság politikai nyomozó főcsoportja, Hetényi Imre főkapitányhelyettes irányitásval, messzeágazó és veszedelmes kommunista szervezkedést leplezett le. A politikai osztály már augusztus elején észrevette, hogy a Kommunisták Magyarországi Pártja és a Kommunista Ifjumunkások Magyarországi Szövetsége, ez a két földalatti alakulat, megint erősen dolgozik. A detektivek nyomozása rövidesen sikerrel járt : kiderült, hogy a budapesti kommunisták szeptember elsején, amikor a kommunisták világszerte megrendezik a Nemzetközi Ifjumunkás Napot,

tüntetéseket és rombolásokat akartak végrehajtani a fővárosban.

A rendőrség, amikor nyomára jött a tervnek, keresni kezdte a vezetőket. A politikai osztály bravuros nyomozása csakhamar megállapította, hogy *az egész mozgalom élén nő áll :* Vál Vilma magántisztviselőnő, akinek munkatársai nők voltak : Hirsch Piroska keztyüvarrónő, Blass Magda varróleány és Gyenes Lászlóné magántisztviselőnő. Résztvett még a szervezkedésben Blass Magda két rokona, Blass Adolf kereskedősegéd és Blass László szücssegéd, azonkivül Tóth János vésnök, Varga József szabósegéd és Csankó András szobafestősegéd. Ezek valamennyien Vál Vilmával állottak összeköttetésben. Volt, aki közvetlenül érintkezet vele, néhányan azonban csak álnéven szereplő közvetitők révén tartották fenn az összeköttetést Vál Vilmával, aki viszont a kommunista hierarchiában magasabb fórumokkal érintkezett és tőlük kapot utasitásokat.

Vál Vilma és nyolctagu vezérkara állott annak a mozgalomnak az élén, amely szeptember elsejét tüntetésekkel és rombolásokkal akarta emlékezetessé tenni Budapest polgársága számára és ezek közül néhányan a kommunistákat segélyező Vörös Segély vezetőségi embereihez tartoztak. A rendőrség egymás után elfogta Vál Vilmát és nyolc társát s valamennyiüket előállította a főkapitányságra. A megtartott házkutatások során a rendőrség fontos leveleket talált, amelyek a kommunista párt és a Vörös Segély működésére vonatkoztak és azonfelül sulyosan terhelő bizonyitékok birtokába jutott az elfogottakkal szemben.

A politikai osztály a vörös vezérkar leleplezésével és elfogásával csirájában elfojtotta a szeptember elsejére tervezett zavargásokat és Vál Vilmát büntársaival együtt átadta a büngyi osztálynak.

ne habozzon hirdessen!

UJ VÉDELMI SZERVEZET AUSZTRIÁBAN

Bécs, augusztus 29. Az osztrák nemzeti véderő alakulatok ujjászervezése rövidesen megtörténik. Az egyes alakulatokat szorosabbra fűzik egymáshoz és közös parancsnokot is kapnak, Königgsbrunn tábornok személyében. Az ujjászervezésre vonatkozóan kormánykörökben kijelentették, hogy az uj védelmi szervezetek továbbra is önkéntes jelleggel fognak birni, azokat sem a rendőrségnek, sem a hadseregnek nem vetik alá és a kormányban külön képviselethez jut.

AZ ILLETMÉNYBEN NEM RÉSZESÜLŐ NYUGDIJASOK IS KAPHATNAK FÉLÁRU VASUTI JEGYET

Az új nyugdíjtörvény értelmében a mellékjövedelemmel bíró közszolgálati nyugdíjasok állami járandóságát a mellékkereset nagyságához mérten részben vagy egészben be lehet szüntetni. Több helyen felmerült az a kérdés, hogy azok a nyugdíjasok és özvegyek, akiknek olyan nagyösszegü a külön keresetük, hogy nyugdíjilletményben egyenlőre nem részesülnek, megkaphatják-e ezek is a nyugdíjasok számára megállapított kedvezményeket. A kereskedelmi miniszter most 48.281. számu rendeletében utasította a MÁV üzletvezetőségeket, hogy a nyugdíjban nem részesülő nyugdíjasok és özvegyek **továbbra is igénybe vehetik a féláru vasuti kedvezményt.** Az évi 16 pengő térítési összeget is a kincstár utalja át az államvasutaknak. A gyermekek nyári igazolványa után szintén az állam téríti meg a kétpengős jutiletet.

x ÁRBAN OLCSÓ, munkában elismerten kitünő a Liener müterem, Csapó utca 1. szám.

Stégmüller Árpád debreceni épitész tragikus halála

Szerdán délelőttre tanuként volt megidézve a járásbirósága, ahol a folyosón hirtelen összeesett és meghalt A vádlott már előbb rosszul lett és kérte a tárgyalás elnapolását.

Szerdán délelőtt fél 12 óra tájban tragikus esemény történt a debreceni járásbirósági palota második emeletén. Egy idős uriember,

Stégmüller Árpád 67 éves épitési vállalkozó a folyosón hirtelen megtántorodott és összeesett.

A közelben lévők segitségére siettek, majd kihivták a mentőket is, de ezek már csak a beállott halált konstatálhatták. Stégmüller Árpád szivszélhüdés következtében meghalt.

A tragikus halálesetről munkatársunk az alábbiakat jelenti.

Stégmüller Árpád épitési vállalkozó, akinek Debrecenben több háza volt, augusztus 29-ére tanuként volt megidézve a járásbirósága dr Unger József járásbiró elé. **Az idézés délelőtt fél 11 órára szólott, amikor is a lopás vétségével vádolt Kiss Albert volt gazdatiszt bünügyét akarta letárgyalni Unger járásbiró.** Kiss Albert ugyanis a télen inségmunkás volt a városnál s valaki névtelen feljelentést tett ellene, hogy a városi kertészetből való karók vannak nála. Kiss Albert a nyomozás során ártatlanságát hangoztatta s azt állitota, hogy ezeket a karókat ő egy embertől vette tüzelőanyagnak.

A károsult feljelentésére azonban mégis megindult ellene az eljárás s az ügyet szerdán kellett volna letárgyalni.

Kiss meg is jelent szerdán délelőtt a járásbiróságon, de amig a folyosón várakozott, hirtelen rosszul lett, ugy hogy a védője bejelentette Unger birónak, hogy védence kénytelen eltávozni,

mert nincs abban az állapotban, hogy a tárgyaláson résztvehessen. A biróság a bejelentést tudomásul vette és a tárgyalást elnapolta.

Néhány perccel ezután jelent meg az épületben Stégmüller Árpád, aki a Simonyi ut 12. szám alatt lakik.

Az idős öreguron meglátszott, hogy a melegben kifáradt.

Lassan lépegetett fel a lépcsőkön az emeletre. Amikor az első emeletre ért, tájékozódni kissé körülnézett, majd megindult a második emelet felé. Ekkor fél 11 óra volt.

A második emeleten a jobboldali folyosó csapóajtója ki volt támasztva. Stégmüller éppen be akart fordulni a folyosóra, ahol több embert látott. Meg is kérdezte az egyiktől:

— Ez a második emelet?

— Igen, ez az, — mondotta egy hang, de Stégmüller valószinüen már nem is értette meg a választ, mert

ebben a pillantaban megingott és egyetlen hang nélkül elvágódott a kövezeten. Az esés következtében jobb homlokát belevágta a kőbe, ugyhogy a csont megrepedt és sreát elöntötte a vér.

A folyosón várakozó nők közül néhányan felsikoltottak. Több férfi odaugrott a földön fekvő Stégmüllerhez, felgombolták az ingét és vizes ruhát tettek a szivére, nyakára. Próbálták magához tériteni, de hasztalan.

Az öreg ur egyszer csak nagyot sóhajtott s aztán a szive megszünt dobogni

A közelben levő rendőrőrszem telefonon értesitette a mentőket, akik ki is vonultak, de rájuk már nem volt szükség. Kétségtelenül megállapitották, hogy Stégmüller Árpád meghalt. Amikor elzuhant, a fogsora is kiesett, amit aztán papirba csomagoltak be.

A hirtelen halálesetről jelentést tettek a rendőri központi ügyeletre is, ahonnan Sárv István detektiv szállott ki. Ugyanekkor érkezett meg dr **Láng Sándor** tisztifőorvos, egészségügyi kormányfőtanácsos, aki azonnal megvizsgálta a halottat. Megállapitotta, hogy

Stégmüller Árpádot szivszélhüdés érte s bünselekmény nem forog fenn.

Intézkedett, hogy a holttestet szállitsák a Köztemető halottaskamarájába.

Közben megérkezett a Dankó temetkezési vállalat hullaszállitó gépkocsija. Két ember kiemelte a fakoporsót s mert a halottat nem lehetett a második emeletről kézben levinni, beleemelték a fekete alkotmányba és ugy szállitották le a gépkocsiba.

A tragikus haláleset természetesen nagy megdöbbenést keltett a járásbirósági palotában, ahol ebben az időben több polgári és büntető ügyet tárgyaltak s igy a folyosók tele voltak emberekkel. A holttest teljes órán keresztül ott feküdt a második emeleten dr Janka Dezső járásbiró szobája előtt egy zsákkal letakarva. Amig a rendőri bizottság meg nem érkezett s a halottat el nem szállitatta, addig két rendőr állott őrt a holttest mellett.

Az orvosok szerint Stégmüller Árpád tragikus halálánál az is közrejátszott, hogy az öreg ur a melegtől kifáradt s a neki megerőltető lépcső járás a szivét kimeritette.

A kisiparosok könyveinek és feljegyzéseinek bélyegkötelezettsége

Az ipartestület tájékoztatója tagjaihoz

Az utóbbi hetekben mindsürübben ben érkeznek panaszok az Ipartestületek Országos Központjához azirányt, hogy a pénzügyi közegek meglepetésszerüen átvizsgálják a kereskedelmi könyvek vezetésére nem kötelezett iparosok feljegyzéseit is és azokat bélyeghiány miatt megleletezik.

A központ rámutatott arra, hogy az 1875. évi XXXVIII. t.-c.be foglalt kereskedelmi törvény 17—31. §-ai a kiskereskedőket és kisiparosokat felmentették a könyvvezetési kényszer alól, illetve ilyennek vezetését a kiskereskedő, vagy kisiparos egyéni elhatározásától tették függővé. Az 1922. évi XII. t.-c. is fenntartotta a fenti állapotot azzal, hogy az iparhatóság csak egyes engedélyhez kötött iparok részére (kéményseprő, szállodás stb.) irhatja elő könyvvezetési kényszert

A kisiparosság tulnyomó többsége élt is a törvény fenti engedélyével és üzleti könyveket nem vezetett, csupán egyes lényegesebb üzleti eseményeket, megrendeléseket stb. vetett papirra. Ezek a feljegyzések távolról sem merítik ki a könyvvezetés fogalmát, miután főleg egyes kiragadott események megrögzítésére, igy pl. mértékfelvételre, az anyag minőségére, valamint az elkészítés módjára tartalmaznak észrevételeket, amelyeket a munka elkészítése után az iparos rendszerint megsemmisit. A feljegyzéseknek ezzel a nemével különösen gyakran találkozunk a ruházati iparban.

Az iparos eme feljegyzései semmiesetre sem tekinthetők olyan kereskedelmi könyveknek, amelyekre nézve a kereskedelmi törvény 25. §-a előirja, hogy azok bekötve, laponként folyószámmal ellátva és átfüzve legyenek, hogy a kereskedők üzleti és vagyoni állását világosan feltüntessék és hogy a bevezetések a rendszerint kitöltendő helyeken házaghagyás nélkül legyenek teljesithetők.

A pénzügyi közegeknek panaszolt eljárása az iparosság körében nagy elkeseredést váltott ki. Illuzórikussá lett a törvénynek a kisiparossággal szemben tanusított méltányos kimélete.

Mindezek alapján arra kérte a központ a pénzügyminiszter urat, utasitsa a pénzügyi közegeket arra, hogy csak a kereskedelmi törvény kivánalmainak megfelelő és az előirt nagyságu könyveket minősitsék üzleti könyveknek, ellenben a könyvvezetés alól mentesített kisiparosok szokásos üzleti feljegyzéseit ne tekintsék üzleti könyveknek.

A központ felterjesztésére a pénzügyminiszter 111.809—1934. VIII. sz. alatt körrendeletet bocsátott ki, melyben az alábbiakat közli:

A kisiparosok és kiskereskedők saját céljaira készült egyszerü feljegyzései, amelyek az üzletmenet teljes áttekintésére alkalmatlanok, nem tekintendők illetékköteles könyveknek. A pénzügyminiszter utasította az illetékes pénzügyi hatóságokat, hogy ilyenekkel az ellenőrzés ne foglalkozzék. Leletezésnek is csupán akkor van helye, ha minden kétséget kizáróan illetékköteles könyvről van szó.

Iparosnak, vagy kereskedőnek az a feljegyzése, amelyet a készpénzzel azonnal kiegyenlitett kézi vásárlás adatairól a vevőfélnek az áruval együtt nyomban házhoz küld, nem tekintendők illetékköteles számlának. A számlabélyeg átirásának alaki szabályossága kérdését méltányos figyelemmel kell kezelni.

A nyilvános számadás alá nem eső ipari és kereskedelmi üzletek könyveire vonatkozóan a rendelet ugy intézkedik, hogy olyan esetekben, amidőn a lelet felvétele tulajdonképpen helyes volna — feltéve, hogy nem vállalatról, hanem magáncégről van szó —, a lelet felvétele előtt a pénzügyi hatóságok kötelesek az érdekeltet a hiányzó illeték pótlására felhivni és a lelet csak abban az esetben vehető fel, ha az érdekelt ennek a felhivásnak nem tesz eleget.

A már felvett leletekre ugy intézkedik a rendelet, hogyha a felek az egyszeres illetéket 15 napon belül befizetik, a felemelt illetéket az adóhivatalok törlik. De ha a fizetési meghagyást már kiadták, ugy a felemelt illeték törlése csak abban az esetben történhetik meg, ha a fél erre vonatkozóan kérelmét előterjeszteni. *Ipartestület.*

Vigszinház mozgó

3 órás műsor! 2 nagy sláger!

I. Szinházi mama

Mauren Sullivan új filmje.

II. Miss Ekrazit

Jean Harlow főszereplésével.

Előadások 6 és 9 órakor. Első előadás mérsékelt áru.

Uránia

Ma, csak felnőtteknek!

1. „ZÖLD MÉREG“
Fősz.: **Charlie Ruggles és Lionel Atwill.**

2. „HA VOLNA EGY MILLIÓM“
Fősz.: **Gary Cooper, George Raft és Francis Dee.**

Előadások kezdete: fél 6, 8 és 9.15 órakor, de folytatólag be lehet menni az egyes filmek kezdeténél fél 6, 6.35, 8 és 9.15 órakor.

A Piac uccai társasházak épitési akciója megindult

Modern egyszobás garzon, kélszobás komfortos, 3, 4 és 5 szobás hallos lakások és üzlethelyiségek

csekély összeg letizetése és havi törlesztés ellenében előjegyezhetők

Piac u. 22-24. sz. alatt (1-ső emelet tanácsterem), ahol az összes tervrajzok is megtekinthetők

Törlesztéses kölcsön és

rendkivüli adómentesség

Tüzkeresztség

A rohatyni ütközet 20. évfordulójára

A tudományos megállapítás szerint az az alkalom, midőn a hadbavonult katona első alkalommal kerül az ellenség hatásos ágyu- és puskatüz körletébe, a mi husz év előtti élményeinkben komor és fájdalmas emlék, hiszen az 1914 augusztus végi napokban kezdődtek a régi monarchia első sulyos csatái és néhány napi eltéréssel a legtöbb ezred, kivéve a szerb harctéren harcoló csapatokat, ezen napokban vivta első nehéz küzdelmét a tulnyomó számban felvonult ellenséges erővel.

A tüzkeresztség az első nehéz próbája a harcba induló ezrednek ; akkor válik el, hogy a kiképzés megfelelő volt-e, a kellő fegyelem, összetartás, a kellő lelkierő ugy a tisztekben, mint a legénységben meg volt-e ? A rábizott seregért felelős hadvezér is aggodalommal figyeli az első összeütközés lefolyását ; hiszen az első siker vagy balsiker a katonák hangulatára és igy az egész háboru sorsára kihat.

Két debreceni ezrednek, a 39-eseknek és a 3-as honvédeknek 20 év előtt a mai napon volt a tüzkeresztségük, a rohatyni csatában, helyesebben a Gnila Lipa folyócska völgyében ütköztek meg a tulnyomó orosz erővel. Bámulatos, minden óvatosságot semmibevevő lelkesedéssel, sulyos véráldozatot igénylő rohamokkal indultak a megerősített ellenséges állásoknak. A következmény előrelátható volt ; a zászlóaljankint tüzbe vetett csapatok megtorpantak a tulerő előtt és sulyos nehéz veszteségek után visszavonultak. A Gnila Lipa folyócska völgyét és a környező dombokat sok derék hajdusági baka kiomlott vére áztatta, de az óriási gyalogsági és tüzérségi fölénnyel szemben tehetetlenek voltak.

Évről évre kevesebben vagyunk, kik a mozgósításkor életünkkel, vagyonunkkal nem törődve, az első parancsszóra huzódozás, ellenkezés, halogatás nélkül elmentünk a hadbavonult debreceni ezredekkel. A katonavonatok vidám nótája, bizakodó reménye nemsokáig tartott ; az augusztusvégi napokon megismertük a komor valót, a háboru borzalmait. Ki gondolta akkor, hogy ezek a borzalmas napok négy évig tartanak és nemzetünkre milyen fájdalmas évtizedek következnek. A huszéves évforduló napján kegyeletes kötelességünk, hogy mi, kiknek a sors megengedte, hogy a borzalmas négy háborus év és a kegyetlen béke tizenhat éve után az első hadbavonultakból megmaradtunk, bajtársainkról megemlékezzünk. Az első csata huszéves fordulóján különösen nekünk, harminckilenceseknek sulyos, immár el nem odázható kötelességünk, hogy oly dicsőséges hirt, nevet szerzett ezredünk háborus történetét hitelesen és hiven megirjuk. Az elmult husz év alatt ezt elmulasztottuk, de remélem, hogy ezredünk volt katonái áldozatkészségével hibánkat rövidesen pótolni tudjuk. A nemrég megalakult ezredtörténeti bizottságnak is feladata, hogy érdemleges munkáját mielőbb megkezdje.

7000 elesett harminckilences bajtársunk emlékét a Nagyerdőn már felállítottuk, de sajnosan tapasztaljuk, hogy emlékoszlopunkat »hősi emlék« cimén az ujságok nem helyes megjelöléssel említik. Ennek elkerülése végett városunk vezetőségétől már évek előtt szorgalmaztuk, hogy a harminckilencesek emlékműve körüli teret, mely az ottani csőszház elbontásával már teljesen kialakult, »*Harminckilencesek teré*«-nek nevezze el. Ha Budapest és más városok háziezredükről a legszebb tereket nevezik el, mi is joggal kérhetjük, hogy Debrecen sz. kir. város közönsége ezen teret ezredünk emlékének szentelje.

Debrecen sz. kir. város, Hajdu és Csonka-Biharmegye áldozatkész közönsége, bár a jelenlegi sulyos gazdasági viszonyok igen megnehezitik, bizonyára lehetővé teszi, hogy a háboruban szenvedett és hősi halált halt fiai emlékét a Harminckilencesek ezredtörténetében méltó módon megörökíti. *(tg.)*

Igazolvány és útlevélhez

szükséges

fényképet

csináltassa

LIENER

műtermében

Csapó-u. 1.

Rönkvásárlásból felhatalmazásra üldözendő rágalmazási bünper

Ifj. Varjassy Imre városatya a törvényszék előtt — A bíróság több tanu kihallgatását rendelte el

A debreceni törvényszéken szerdán vonta felelősségre dr Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa ifj. Varjassy Imre 36 éves kovácsmestert, városi törvényhatósági bizottsági tagot, aki ellen felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétsége miatt emelt vádat a kir. ügyészség. Varjassy ugyanis 1933 november 17-én rönkfát akart venni az epreskerti városi faraktárban, de szerinte Hudák Béla raktárnok rosszul mérte a fát s emiatt ő elégedetlenkedett. A vádirat szerint Varjassy ezt mondotta Hudáknak :

— Velem nem lehet panamázni, csirkefogó banda.

Ugyanakkor összeszólalkozott Pócsi János őrrel is, akit állitólag megsértett. Pócsi becsületsértésért fel is jelentette Varjassyt, akit a járásbiróság 30 pengő pénzbüntetésre itélt.

A szerdai tárgyaláson Varjassy Imre elmondotta, hogy a kérdéses időben valóban járt az Epreskertben, ahol rönkfát akart venni. Pócsi Jánost figyelmeztette, hogy a rönkmérővel tisztességesen mérjen s ne tartsa féloldalt. Később hivatta Hudákot, hogy az mérje le a fát, de szerinte Hudák is féloldalt tartotta a rönkmérőt, mire rászólt. Ekkor Hudák azt mondotta, hogy »itt panamázunk«. Varjassy igy felelt : »Velem nem is lehet . . .« Azt tagadta, hogy ő csirkefogónak nevezett volna bárkit is. Egyebekben kivánja a valódiság bizonyitását arra nézve, hogy már 1930-ban is járt a faraktárban és ott szabálytalanságot észlelt. Szólt erről Vásáry polgármesternek, aki erre elrendelte a vizsgálatot s annak lefolytatásával a számvevőséget bizta meg. A számvevőség azonban nem állapitott meg szabálytalanságot. A továbbiakban kérte a bíróságot, hogy amig a városnál a miniszteri vizsgálat be nem fejeződik, addig függessze fel ebben az ügyben az itélethozatalt. Bizonyitani kivánta, hogy Hudák a saját és mások részére is dolgoztatott s egyesektől bort kapott.

A tanácselnök megkérdezte Hudákot, hogy hozzájárul-e a vádlott bizonyitási inditványához, mire a sértett kijelentette, hogy a bizonyitást ellenzi.

A biróság ezután elutasította Varjassy kérelmét, miután azzal elkésett s igy az elrendelése nem volna perrendszerü.

A kihallgatot Hudák Béla elmondotta, hogy Pócsi panaszkodott neki Varjassy gorombasága miatt. A vádlott azt mondotta nekik, hogy vele nem lehet panamázni.

A törvényszék nem hozott itéletet, hanem több tanu kihallgatását rendelte el s evégből a főtárgyalást elnapolta.

—

Közel 60 pályázat érkezett a hétfőn betöltendő tanitói állásokra

Hírt adtunk róla, hogy a kultuszminiszter a református egyháznál 4 tanitói állás betöltését engedélyezte. A pályázat határideje ma járt le. Eddig összesen 57 kérvényt adtak be a pályázók, akik többnyire vidékiek. Az 57 pályázó közül az iskolaszék 12-őt fog kijelölni, akiket hármas csoportokban bocsájt a presbitérium elé, amely szavazással fog az egyes állások sorsáról dönteni. Az iskolaszék jelölőbizottságának ülése hétfőn délelőtt lesz. A presbitérium ugyancsak hétfőn ül össze délután, hogy ebben a nagyfontosságu ügyben végleges döntést hozzon. Sikerült elsőnek a pályázók nevét megtudnunk. A következők adták be pályázatukat :

Koczka János (Tiszaszőllős), Bakóczy Mihály (Debrecen), Nagy Károly (Füzesgyarmat), Loós Gyula (Budapest), Páll János (Hajduszoboszló), Herpay Sándor (Szabadszállás), Erdős Károly (Szalonta), Kádár István (Tiszabercel), Héti József (Öcsény), Szentjóbi Szabó Miklós (Debrecen), Fekete Sándor István (Debrecen), Orosz Gyula (Kisvarsány), Lada János (Vasmegyer), Szakács Andor (Mikepéres), Czuppon Béla (Bük), H. Sinay Gyula (Debrecen), Gyarmati József (Váncsod), Joó Imre (Nagyszalonta), Szabó Lajos (Hajduszovát), Károlyi László (Nyirmeggyes), Nagy Lajos (Bojt), ifj. Ráthonyi Lajos (Debrecen), Ember János (Debrecen), Szabó Jenő (Biharnagybajom), Kovács László káplántanitó (Báránd), Kerékgyártó Béla (Báránd), Vári-Szalai Lajos (Komádi), Szabó Imre (Debrecen), Balogh Imre (Kocsord), Galánffy András (Kálmáncseh), Tar József (Garbolc), Balogh Zsigmond (Kisujszállás), Szilágyi Imre (Vámospéres), Pelsóczi Péter (Encsencs), Sebők Károly (Magosliget), Huszár Benedek (Kenderes), Márton József (Debrecen), Eszenyi István (Debrecen), Lókodi József (Debrecen), Jakucs László (Sarkad), Szücs János (Makó), Bakcsi György, Holluják Imre (Debrecen), Penke Lajos (Csaroda), Simon Zoltán (Dévaványa), Csernák Gusztáv (Debrecen), Elekes Pál (Törökszentmiklós), Nácsa Antal és Salánki János (Berettyóujfalu), Veres Lajos Tibor (Debrecen), Varga Zoltán (Rozsány), Bod Lajos (Karcag), ifj. Diószeghy Lajos (Debrecen, Varga József (Zsurk), végül Tóth Sándor debreceni káplántanitó.

A pályázók a fent leközölt sorrendben nyujtották be kérvényüket Molnár Ferenc lelkipásztornál, az iskolaszék elnökénél. Majdnem valamennyien Debrecenben tartózkodnak és a presbitereknél tesznek tisztelgő látogatásokat. Az iskolaszék az állások betöltésénél, illetve jelölésénél a legnagyobb tárgyilagosságot tanusítja és megmarad igazságos és jól bevált álláspontja mellett, amennyiben a jelöléseknél a következő szempontokra lesz tekintettel :

Először a pályázók bizonyítványát és minősítését veszi tekintetbe, hogy ilyen nagyfontosságu helyre, mint Debrecen a tanitói kar magas szinvonalához méltó tanerő kerüljön. Fontos és állandóan szem előtt tartott szempont a pályázók családi, anyagi és társadalmi helyzete is.

Ezen igazságos és méltányos szempontok mellett hisszük és reméljük, hogy a választások eredményével meg lesz mindenki elégedve és az uj tanitókban Debrecen társadalma értékes és hasznos munkásokat fog nyerni, akikre bátran bizhatja nemzetünk jövőjét : az ifjuságot.

Megfőtt a forró vizben egy kisgyermek

Borzalmas halálesetről tettek jelentést a debreceni csendőrségnek szerdán délelőtt. A jelentés szerint Tiszaeszlár községben Márkus Mihály gazdálkodó lakásán nagymosáshoz készültek és egy nagy fazékban vizet forraltak.

A fazék közelében játszadozott a gazdálkodó két éves Bertalan nevü gyermeke, aki belezuhant a forró vizzel telt fazékba és olyan sulyos égési sebeket szenvedett hogy meghalt.

A gyermek valósággal megfőtt a forró vizben.

A csendőrség megállapitása szerint a gyermek haláláért az anyát terheli a felelősség, mert nem vigyázott a gyermekére és engedte ott játszani, ahol az élete veszélyben volt.

Viselt, kopott ruháját elsőrendü gyapjuszövetre cserélem.

RUHACSEREBEN

Sas u. 4. — Hivásra házhoz megyek.

700—1934. sz.

BEIRATÁSOK A VÁROS IPARISKOLÁIBAN

a) *A fiu- és nőiparostanonciskolában* a beiratásokat szeptember 4—7. napján délelőtt 9—12 és délután 3—6 óráig tartatnak meg.

Ebben az időben minden munkaadó tartozik tanoncát, illetőleg tanoncait beiratni. A nagykoru tanoncok is kötelesek beiratkozni, azonban az iskolábajárás kötelezettsége alól felmenthetők.

A téli tanfolyam épitőiparos tanulói november 1-ig irhatók be. Az a munkaadó, aki tanoncát a jelzett időben be nem iratja, vagy iskolába pontosan nem járatja, kihágást követ el s a törvény idevonatkozó rendelkezése értelmében ellene az eljárás megindítandó.

A rendes tanitás szeptember 10-én, hétfőn délelőtt 8 órakor kezdődik meg, amikor minden tanuló a szükséges tanszerfelszereléssel jelenjék meg az előadáson, mert azoknak a tanulóknak, akiknek felszerelésük hiányos lesz, az iskola igazgatósága a munkaadó terhére adja ki a hiányzó tanszereket.

A tankönyv és közismereti felszerelés ugyanaz, mint a mult iskolai évben volt.

b) *A nőipariskolában* a beirás szeptember 1—3. napjain minden délelőtt 8—1 óráig lesz megtartva. A rendes tanitás szeptember 4-én délelőtt 8 órakor kezdődik meg.

Az I. osztályba jelentkezők bemutatni tartoznak a) születési anyakönyvi kivonatukat, b) valamely közép, vagy polgári iskola IV. osztályáról szóló bizonyitványukat, c) ujraoltási bizonyitványukat.

A beirás alkalmával minden tanuló szülője, vagy gyámja kiséretében tartozik megjelenni.

LIENER FÉNYKÉP FOGALOM!

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

József kir. herceg-u. 1.

Vigmozi bejárat mellett.

Páratlan érdeklődés a Piac uccai társasházak iránt

Az építés vezetője már megkérte az építési engedélyt — 100 lakás és 100 üzlet épül — Eddig 37 öröklakást kötöttek le — Semmivel sem kerül többe, mint amennyi egy megfelelő nagyságu lakásnak a bére — Mint tőkebefektetés is kiváló üzlet az öröklakás vétele

Piac ucca 22—24. szám alatt, az első emeleten nyitotta meg irodáját **a debreceni társasházak építésének vezetősége** és az érdeklődők itt kapnak részletes tájékozódást arról, hogy milyen **feltételek mellett szerezhetnek öröklulajdonul** lakást, abban a két gyönyörü palotában, amely a Piac- és Batthyányi uccák között, a Szentmiklóssy és Gyarmathy-féle telkeken nyitandó 14 méter széles új uccán épül fel.

Keresve sem találhattak volna alkalmasabb helyet az új ucca és az új paloták számára az akció elindítói. A város kellős közepének valóban díszére válnak a társasházak, amelyeknek a tervei már a város műszaki ügyosztálya előtt feküsznek, miután **a társasházak építési vezetősége megkérte Debreczen városától az építési engedélyt. Díszes kiképzésü, négyemeletes palotában, száz lakás és száz üzlet épül** s a lakások mind öröklakásokként **tulajdonaivá válnak** azoknak, akik kellő időben jelentik be igényeiket. Mert a határidő, — mely alatt az öröklakások előjegyezhetők — rövid, s úgy látszik a reflektánsok száma nagy. Bár a helyi sajtó még csak a kontúrjeit ismertette a nagyszabású tervnek, máris **37 öröklakást kötöttek le**, tehát a rendelkezésre álló helyiségek jó **harmadrészben** már gazdára találtak. Azt mutatja ez a nagy érdeklődés, hogy a debreceni középosztály — mert a középosztály érdekeit van hivatva szolgálni az öröklakás intézménye — megértette és méltányolta az akció jelentőségét és tisztában van vele, hogy **rentábilis üzletet csinál, ha öröklakást biztosit magának** és családjának. **Saját otthont kap** a pénzéért, mindenképpen rendelkezhetik vele, ha úgy látja jónak eladhatja, örökül hagyhatja és tulajdonosi minőségéhez olyan feltételek mellett juthat, amely **semmivel sem kerül több pénzébe, mint amennyit egyébként lakbérben fizet.**

Csak egy példát említünk: egy háromszobás, előszobás, hallos lakásért, amely tulajdonképpen négyszobásnak felel meg, a jegyzés alkalmával lefizet 1100—2000 pengőt és 20 év alatt tőke és kamat fejében évenként csak 1680 pengőt, vagyis havonként 140 pengőt, amiből csak 5.5 százalék esik a kamatra, a többi tőketörlesztésre. Az ilyen öröklakás vevője tehát még a **mai alacsony lakbéreknél is kevesebb lakbérért lakik**, ami természetes is, hiszen a LÁB 5.5 százalékos kölcsönével épülnek a társasházak. Maga a bérnek meg felelő összeg száz pengőt sem tesz ki. Az első évtől kezdve egyenlő törlesztési részletet (annuitást) fizet s így 12.5 félév mulva kifizette a kölcsön felét, 20 év elteltével pedig már egy fillérrel sem tartozik, mert a kölcsön törlesztése fokozatosan történik.

De nemcsak annak fizetődik ki az öröklakás, aki meg akarja kimélni magát a bérfizetéstől, hanem mint **tőkebefektetés is reális, sőt kitünő üzlet az öröklakás vétele.** Szembeszökően mutatkozik ennek a megállapitásnak helyessége, ha ugyancsak egy háromszobás lakást veszünk a számítás alapjául — az öröklakás jövedelmét összehasonlítjuk a bankbetét hozamával. A 10.000 pengő bankbetét legjobb esetben öt százalékot, vagyis 950. pengőt hoz a betevőnek, ha pedig öröklakást vásárol ezen a pénzen, bérbeadhatja — a lenyomott lakbéreket véve alapul — 1500 pengő évi bérért, — ami nyolc százalékos kamatozásnak felel meg és megszerezte azt a biztonságot, hogy a pénzét **értékállóba** fektette be.

Ugy a törlesztéses, mint a készpénzvétel mellett a **maximális adómentesség illetve az öröklakás tulajdonosát**, minthogy a LÁB kölcsönnel **30 évi adómentesség jár.** Tehát, aki 20 év alatt lefizette az öröklakás vételárát, még további 10 évig nem fizet adót a lakása után.

Az alábbiakban tájékoztatást nyujtunk a különböző lakások méreteiről s vételi feltételeiről.

I. Egyszobás, garson lakás: (1 erkélyes nagy szoba, hálófülkével, előszoba, fürdőszoba WC-vel, egy teakonyha, pince). Készpénzlefizetés a jegyzés idejében 400—1000 P emeletek szerint és havi 65 pengő annuitás.

II. Kétszobás, komfortos lakás: (2 szoba erkéllyel, előszoba, fürdőszoba WC-vel, cselédszoba, konyha, kamara és pince). Készpénz lefizetés a jegyzés idején 800—1400 pengő, emeletek szerint és havi 100 pengő annuitás.

III. Háromszobás, hallos lakás, (3 szoba, erkéllyel, hall, előszoba, fürdőszoba WC-vel, cselédszoba, konyha, tálaló, kamara, külön WC és pince). Készpénz fizetés a jegyzés idején 1100—2000 P, emeletek szerint és havi 140 P annuitás

IV. Négyszobás, hallos lakás: (4 szoba erkéllyel, hall, előszoba, konyha, tálaló, cselédszoba, fürdőszoba, WC-vel kamara, külön WC és pince). Készpénz fizetés a jegyzés idején 1200—2400 P, emeletek szerint és havi 165 P annuitás

V. Ötszobás, hallos lakás: (5 szoba, erkéllyel, hall, előszoba, fürdőszoba, WC-vel, cselédszoba, konyha, tálaló, kamara, külön WC és pince). Készpénz fizetés a jegyzés idején 1500—3000 P, emeletek szerint és 190 P havi annuitás.

A készpénzfizetések összege magában foglalja az öröklakás bekebelezési illetékét, — az 1924. XII. tc. értelmében ugyanis az öröklakás önálló telekkönyvi tulajdon — az ügyvédi díjakat s a kölcsön felvétellel járó költségeket, ezenfelül egyetlen fillér költséget sem kell fizetni.

A lakások tágasak, kényelmesek, s minden helyiség parkettezve. Minden szoba uccai lesz, (udvari szoba egyik lakásban sincs), a legmodernebb kivitelben, fürdőszobák és a konyhák pedig csempézve, az öröklakás tulajdonosai számára mosókonyhák, szárítók állnak rendelkezésre.

Debrecen város vezetősége és különösen **Vay László** báró főispán nagy jóindulattal kisérik az építési akciót, amelynek jelentőségét nemcsak városrendezési, hanem **szociális szempontból** is igen nagyra értékelik. Az illetékes hivatalos körök megértő magatartásából joggal lehet arra következtetni, hogy az akció **mindazokat a kedvezményeket el fogja nyerni, amelyekre a törvényes intézkedések lehetőséget adnak.**

A társasházak irodája Piac ucca 22—24. szám alatt működik, hol egésznap megtekinthetők a tervrajzok és a jegyzés részletes feltételei. Az öröklakások előjegyzése az igénylők sürgős érdeke, mert csak így biztosithatnak maguknak megfelelő lakást, ha kellő időben jelentkeznek.

Hangosfilmre dolgozzák fel az Ember tragédiáját

A költő örökösei vet ték kezükbe az ügyet

Budapest, augusztus 28. Felvetődött az a gondolat, hogy az Ember tragédiáját nagyszabásu hangosfilmre is feldolgozzák. Értesülésünk szerint e nagyszabásu gondolat megvalósitását magának a költőnek közvetlenül leszármazott örökösei vették kezükbe. A filmesítés elkészítése érdekében a család a bevezető lépéseket már megtette. A szakemberek véleménye szerint az Ember tragédiája monumentális filmalkotásra ad módot, mert hiszen az eredeti költeménynek számos oly része van, amelyeket szinpadi átdolgozások kénytelenek voltak mellőzni, szinpadtechnikai nehézségek miatt.

Felakasztotta magát Debrecenben egy épitészmérnök, mert félt a kilakoltatástól

Megdöbbentő tragédia a Péterfia uccán

Szerdán megdöbbentő tragédia történt Debrecenben a Péterfia ucca 2. számu házban. Az egyik szerény lakásban

felakasztotta magát és meghalt Trusonyi Géza 80 éves épitészmérnök.

A rendőrségnek jelentették az öngyilkosságot és a vizsgálat során megállapitották, hogy

a 80 éves épitészmérnök a kilakoltatástól való félelem miatt menekült a halálba.

Nehéz anyagi viszonyok közé került és nem tudott kenyérkeresethez sem jutni. Az öreg urat mostoha sorsa annyira elkeserítette, hogy halálra szánta magát.

Az öngyilkosságot két debreceni asszony fedezte fel, akik az építészmérnök lakása felől érdeklődtek, mely már kiadónak volt hirdetve.

A két lakáskereső benyitott a szobába, hogy szétnézzen, milyen a lakás, melyet bérelni akartak. Ahogy beléptek, rémülten elsikoltották magukat, mert az ablak keresztfájáról eltorzult arccal felakasztva csüngött le a lakás bérlője, az öreg mérnök.

Azonnal értesitették a ház többi lakóit, előrohant az építészmérnök felesége, aki éppen ebédet főzött kosztosoknak a konyhában. Levágták a hurokról az öreg építészmérnök testét, orvost hivtak, értesitették a mentőket és mindent megkiséreltek, hogy életrekeltsék, de nem tudtak már segiteni rajta, a halál már bekövetkezett

A rendőrség a tanuk kikérdezése után kétségteienül megállapitotta, hogy öngyilkosság történt. Az építészmérnök kora délelőtt bement a szobájába és mig felesége kint dolgozott a konyhában, felakasztotta magát a nadrágszijra.

Felállt egy székre, ugy hurkolta nyakára a szijat és a szij végét felkötözte a magas ablakfára. Amikor már érezte, hogy feszül a hurok, kirugta maga alól a széket és ott maradt csüngve.

A rendőrség a vizsgálat adatai alapján javasolta az ügyészségnek a temetési engedély megadását, mivel büncselekmény gyanuja nincs.

Beiratkozás a Városi Zeneiskolába

Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó elsejétől tizedikéig, délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig tartatnak meg. Ünnepélyes megnyitás és beosztás szeptember hó 12-én, délután félnégy órakor lesz, rendes tanitás 13-án kezdődik

Tekintettel a súlyos gazdasági helyzetre a törvényhatóság az alsó osztályokban a **tandijat leszállitotta.** Ezek szerint a tandijak a következőü: Alsó osztályokban évi nyolcvan pengő, középső osztályokban évi száz pengő, akadémiai osztályokban évi 120 pengő. Zenei előkészítő (ovoda) évi harminc pengő. Külön melléktanszakra beiratkozók tandija évi harminc pengő. Ezen tandijak egyenlő tiz havi részletben is fizethetők. Fuvós tanszak ingyenes, — csak a beiratási dij megfizetése kötelező. Beiratási dij öt pengő. Növendékek külön még 1 pengőt fizetnek az összes növendékhangversenyek belépődijának megváltása fejében s igy a növendékhangversenyeket a szülők és növendékek ingyen látogathatják. Beiratkozni a következő főtanszakokra lehet Zongora, hegedü, magánének, gordonka, fa- és rézfuvó hangszerek, zeneszerzés és zenei ovoda. Melléktanszakok: Zeneelmélet, zenetörténet, zene-esztétika, kamarazene, zenekar. A zenei ovodába növendékek 4 éves kortól nyolc éves korig vehetők fel, fuvós és magánének tanszakon 15 éves kortól, többi tanszakokon 6 éves kortól felfelé.

Azok a növendékek, akik a zenei pályára készülnek, külön tanfolyamon készülnek elő az Országos M. Kir. Zeneművészeti főiskola vizsgálataira.

Felhivjuk a szülők figyelmét arra, hogy a növendékek beosztása alkalmazkodik az iskolai elfoglaltsághoz. — Továbbá a zeneiskolai beosztás percnyi pontossággal fog megtörténni, tehát a növendék felesleges időt nem tölt a zeneiskolában.

Intézeti ruha-szövetek, csikos bluz-vásznak, paplanok, ágyhuzatok és harisnyák a legolcsóbb árban

Petrik Károly

női és férfi divatüzletében

Szent Anna u. 5.

Telefon 12-44. Telefon 12-44.

HIREK

X Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Megváltó" Piac ucca 18. — „Aranyangyal" Kossuth ucca 8. — „Magyar Korona" Péterfia ucca 10. — „Arany János" Csapó ucca 66. — „Hungária" Varga kert, K. Tóth Kálmán ucca 22. szám.

—

Időjárás

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti:

A déleurópai esőterület a Kárpátok medencéjén átvonult Lengyelország felé. Nyugat-Európában nagykiterjedésü ujabb lecsapódások indultak meg, amelyek a délelőtt folyamán elérték a Rajna vonalát. A Dél felől hazánkon átvonuló esőterület a Tiszántulnak csak kisebb esőket juttatott. A legtöbb csapadékot Tiszafüred jelentett, 1,3 mm., Püspökladány pedig 1 mm-t. Debrecenben és Mátészalkán az esőmennyiség az 1 mm-t sem érte el. A délután folyamán Debrecenben zivatar kíséretében volt nagyobb lecsapódás, 4 mm. A hőmérséklet tovább csökkent, a nappali felmelegedés értéke ugyanis a tegnapi 30 fokkal szemben ma 27 fokot tett ki Debrecenben. 29-én este 6 órakor a hőmérséklet Debrecenben 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm., egyenletes iránnyal.

Időjóslás: Gyengülő déli szél, változó felhőzet, hőemelkedés, szórványos záporok, vagy zivataros esők még lehetnek.

—

— **Meghirdették a megüresedett tanítói állásokra a pályázatot.** A ref. iskolaszék a nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásokra meghirdette a belkörü pályázatot. A pályázati hirdetmény megtekinthető az igazgatóknál. Határidő szeptember 1., déli 12 óra.

— **Beírás a Dóczy-leánygimnáziumban.** A beírás a Dóczi-leánygimnáziumban szeptember hó 3-án kezdődik, az I. osztály beírásával. A II. osztály 4-én, a III. és IV. osztály 5-én, az V. és VI. osztály 6-án, a VII. és VIII. osztály pedig 7-én íratkozik. A beírás 3-án 9 órakor kezdődik, a többi napokon 8 órakor és mindennap 12 óráig tart.

— **A debreceni református Kollégium gimnáziumában a beírások** protestáns tanulók számára szeptember 3—5 napjain, más vallásúaknak 6—7 napjain lesznek. I.—IV. o. tanulók javítóvizsgálata szeptember hó negyedikén, V—VII. o. tanulóké szeptember hó 5-én, reggel nyolc órától, különbözeti és magánvizsgálatok szeptember hó 6—7-én. Évnyitó istentisztelet szeptember hó 8-án, délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban. Gyülekezés az intézet udvarán, féltíz órakor. Igazgatóság.

— **Szüreti-bál a Népkörben.** A nyilastelepi „Népkör" vigalmi bizottsága, — szeptember hó másodikán, este hétórai kezdettel, saját helyiségében nagy szabású szüreti táncestélyt rendez, — szőlőlopással egybekötve, ahol a legügyesebb csőszpár és a legtöbbet lopó értékes díjat fog kapni. Lesz szépségverseny, világi posta, konfetti- és szerpentin-csata. Erre a nagyszabású táncestélyre — mely iránt már most is rendkivül nagy az érdeklődés, aki kellemesen akar szórakozni, jöjjön el. — Mindenkit tisztelettel meghiv a vigalmi bizottság. Belépődíj nincsen.

x **Értesülésünk szerint** arany karikagyűrűt, jegyékszert, bizalommal olcsón vásárolhat Sretter János ékszerész, — Batthyányi ucca 13. szám.

— **Paplanok és matrácok**, készen és rendelésre, szakszerüen és jutányosan saját készítésben Kardos László cégnél.

Halálos végü futballozás Hajdudorogon

Egy 18 éves fiut ugy hasbarugtak, hogy meghalt.

A hajdudorogi csedőrőrs telefonon jelentette a debreceni királyi ügyészségnek, hogy Kerek Mihály 18 éves dorogi fiu tragikus körülmények között meghalt. A nyomozás eddigi megállapitása szerint Kerek Mihály több társával fotballozott. Játék közben az egyik játékos ugy hasbarugta Kerek Mihályt, hogy az összeseett és a rugás következtében később meghalt. Valószinüen belső vérzés okozta halálát.

A debreceni ügyészség inditványára dr Preineszberger Jenő vizsgálóbirósági elnök szerdán délután a törvényszéki orvosszakértővel kiszállott Hajdudorogra, ahol elrendelte Kerek Mihály holttestének felboncolását. Ugyanakkor bevezette a vizsgálatot annak megállapitása végett, hogy véletlen szerencsétlenség történt e, vagy gondatlanság. Evégből több tanut hallgatott ki, akik különbözőképpen adák elő az esetet. A vizsgálat tovább folyik.

—

Lefoglalta a rendőrség az Apolló mozgó egyik vetitő-gépét

Izgalmas jelentek a lefo glalás és elszállitás körül.

Megirtuk annak idején részletesen azt a mozitüzet, mely az Appoló mozgó gépházában pusztított és elégett két hosszu film és csak a legnagyobb ügyességgel tudták lokalizálni a tüzet. A hangos filmet vetitő gép is megrongálódott a jelentések szerint a nagy tüzzel égő filmtekercsektől.

A mozi igazgatósága a használhatatlannak nyilvánitott értékes vetitő gép miatt a biztositó társasághoz fordult és kártérítést kért. A rendőrség és tüzoltóság részéről a tüzvizsgálatot megtartották és ugyancsak megkezdte a biztositó társaság is a maga vizsgálatát hogy megállapitsa, köteles-e kifizetni a bejelentett megsérült mozigépért a kártérítési összeget.

Kutatták, hogy nem történt-e olyan akció, melynek megtörténte esetén semmisnek kell tekinteni a biztositást.

A rendőrséghez a tüzesettel kapcsolatban, szorosabban véve a mozigéppel kapcsolatban, mely használaton kivül volt, hogy rajta bizonyitani tudják a tüz pusztitását és a szerkezetben történt romlást — feljelentés érkezett, mely szükségessé tette, hogy azonnal lefoglaljják a megjelölt mozigépet és a rendőrségenhelyezzék el, mig az ügy tisztázást nem nyer.

A mozigépért elmentek a detektivek, de nem adták ki egyhamar a gépet.

A mozi vezetőjének megbizottja megtagadta a kiadását és csak viták után, amikor a detektiv azt hangsúlyozta, — hogyha utasitásait nem fogadják meg, akkor erőszakot is kénytelen alkalmazni, — erre adták ki a mozigépet, — melyet felvittek a rendőrségi palotába és ott őriznek.

A rendőrségen megindult a nyomozás munkája az irásban tett feljelentés alapján és több kihallgatást rendeltek el hogy minél hamarabb tisztázzák a tüzből kikerült vetitőgép ügyét és megállapitsák, hogy történt-e olyan irányú akció, amely szükségessé teszi a rendőrség gyors beavatkozását és a gép

x **Amatőrök!** 26 scheimeres 6x9 tekercsfilm, nyolc felvételes, csak 1.20 **Berzéki** (udvarban) **Springer** és **Szakál** (udvarban) fotoszaküzletében, garantált friss árúk.

— **Virágzó meggyfa.** Kokas Nándor rk. polgári fiuiskolai igazgató, Lorántffy ucca 13. sz. alatt levő udvarkertjében kivirágzott az egyik pándimeggyfa. A virágok szépek, gyönyörüek és tökéletesek.

— **Utazzon Budapestre az őszi lakberendezési vásárra.** A vidéki vásárlátogatók vasúti kedvezményt élveznek A vásárigazolványok az IBUSZ kirendeltségeknél és az ipartestületeknél szerezhetők be.

— **A gyomron át vezet az egészség útja. Ha néha elromlik „Igmándi" javítja!**

XVillanyvondolálás 6 havi garanciával, művészi vízhullám. Hajfestés minden árnyalatban kozmetika legújabb párisi módszer szerint. KOMÁROMINÉ, Bika bér-

— **Leugrott a robogó vonatról, — meghalt.** Székesfehérvárról jelentik: Ma délelőtt Polgárdi mellett a vasúti sínek közelében holtan találták M. Fenyéri Jánosnét, egy gazdálkodó feleségét. Kiderült, hogy az asszony még tegnap este hazaakart utazni Székesfehérvárról Kisvelencébe, de rossz vonatra szállott fel. A kalauz figyelmeztette erre, mire az asszony kiugrott a robogó vonatból. Ez okozta halálát.

— **Megölte a hideg villám.** Pécsi jelentés szerint Kispesti János 10 éves hírhidi fiú egy hirtelen kerekedett vihar elől egy bokorba bujt, de közben a villám belecsapott a bokorba és a fiút halálra sújtotta. Az orvos megállapította, hogy a fiút úgynevezett hideg villám érte, mert testén semmiféle égési sebet nem fedeztek fel.

x **Japán rádió Debrecenben nincs,** de olcsóságáról meggyőződhet Mayer Emil okl. gépészmérnöknél. — **Gyári készülékek bizományi raktára. Javítások, alkatrészek legolcsóbban. Villanyszerelés szakszerüen. Burgondia ucca 15. szám. Telefon 15-79.**

Meghívót, műsort

ízlésesen, olcsón készít

lapunk nyomdája

József hir. herceg-ú. 1.

Bika-bérház.

— **A vér felfrissítése** céljából — kiváltkép középkorú férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet inni. Világszerte rendelik az orvosok a valódi **„Ferenc József"** víz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, előmozdítja a gyomoremésztést, fokozza az anyageserét, javítja a vérkeringést, s megnyugtatja az idegeket, egészséges álmot hoz és ezálta! új életerőt teremt.

A megbecsült fillér

Békevilágban ha valakinek vásárlásnál vagy pénztárnál visszajárt 1 fillér, az illető föényesen és gavallérosan legyintett, jelezve azt hogy nem reflektál ezen igénytelen pénzdarabkára. Ma más a helyzet, mert bizony az emberek elvárják, hogy a kereskedő vagy pénztáros igenis visszaadja ha mindjárt az csak 1 fillér is, sőt, azt sok esetben egyesek egyenesen visszakövetelik. Láttam jóöltözetü férfit, aki az uccán fekvő egyfilléres pénzdarabot felvette és zsebrevágta. Ezt régebben nem igen tették meg az emberek. Hol van az a világ, amikor egy-egy mulató gavallér 10 koronás papirpénz lángjain gyujtotta meg a »RegaliaMediát«, vagy amikor egy 100 koronást huzott bele a cigány hegedü vonójába, vagy amikor — a milliós világban — a 100 koronás papirpénzt a gyerek sem vette fel az uccán. Változott világ, változott viszonyok. Ma már az egyfilléresnek is van becsülete s ezen apró pénzdarabka is megtalálta a maga méltó helyét a többi előkelő pénzdarabok sorában.

x **Iskolakönyvek, bármelyik iskolába beszerezhető. Használt, jókarban levő** tankönyveket félárban vásárolhat Antalfy József könyv- és papirárú üzletében.

x **Tankönyv-vásár, tankönyvcsere, Harmathynál, a Bika-szálló mellett.**

— **Rádió, motorkerékpár** autóaccumulátorokat tölt, javít, lemezel Horváth Ferenc műszaki üzeme, Dégenfeld tér 2. szám. Telefon: 16-51.

x **F. Halácsy Margit** áll. kép. okl. zongoratanár, zongoratanfolyamára a beíratások megkezdődtek. Kossuth u. 36. szám.

x **Tankönyveket** vesz, elad, cserél, a legjutányosabb áron, „Kultúra" antikvárium, Szent Anna 3. szám.

x **Bihary Gizella zenetanárnőnél** beíratkozás zongora, cimbalom zene elmélet tanszakokra, Kossuth ucca 69.

— **Itéletidő Erdélyben.** Bukarestből jelentik: Románia és Erdély különböző részein tegnap jégesővel egybekötött felhőszakadás pusztított, amely jelentős anyagi kárt okozott. Campolungban a villám agyonsújtott egy embert. A Kolozsvár közelében levő Borsa községben villámcsapás következtében kigyulladt egy lakóház. A tüz hamarosan átterjedt még további öt épületre, — amelyek szintén teljesen elpusztultak.

x **Konez kelmefestő mélyen leszállitott árai:** Gallér tisztitás 10 fillér h. 9 fillér. Öltöny tisztitás 5—6 P helyett 3—4 pengő. Nőiruha tisztitás 4—6 pengő helyett 2—4 pengő. — Felvételi helyek Péterfia 30. Simonffy ucca 2. sz., Szent Anna ucca 2. szám.

— **Dióval játszott, elgázolta az autó.** Deutsch Jenő tapolcai bérautó tegnap délben Tapolca főuccáján elgázolta Rápoch István 14 éves fiút, aki három pajtásával dióval játszott az uccán. A fiú egy elgurult dió után ugrott és a gépkocsi elé futott. A gépkocsit a gyors fékezés ellenére sem sikerült idejében megállitani. A fiú kórházbaszállitás közben meghalt. A nyomozás megindult.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Ilés László timársegéd, fiú Imre. Kenéz Sándor éjjeliőr, leány Ibolya. Alexa György földműves, leány Mária. Gelbermann Tibor magánhivatalnok, fiú György.

[illegible]: Herskovics Emánuel segéd—Jenes Piroska. Kiss János MAV nyug. tiszt—Rácz Eszter. Zakar István fodrász—Nitt Margit.

Halálozások: Herskovics Emánuel izr. 67 éves, Szepességi ucca 27. Szondi László ref. 3 hónapos, Téglavető 35. Botos Pál rk. 40 éves. Balmazujváros. Szilágyi Bernát ref. 36 éves, Hajdúszoboszló. Csoborkó Péterné Lukács Julianna gk. 38 éves, Nyíracsád.

— **Szőlő-szüret a Wolaffka-telepen.** A Wolaffka-telepi olvasókör vigalmi gárdája, szeptember hó másodikán háziestély keretében szőlőszüretet tart, — melyre az egylet tagjait és vendégeit tisztelettel látja a rendezőség. Belépődíj nincs. Muzsikál a Sütő-zenekar.

x **Édesapám!** Iskolaórát Rottmann Sándor ékszerésznél tessék venni, mert ott jó, pontos és olcsó. Fillérekért javít órát, újá varázsol ékszert, úgy órában, mint ékszerben, nagy választék van.

SPORT

BIHÁMY NEM JÁTSZIK AZ ELSŐ BAJNOKIN

Bihámy, a Bocskai uj csatára Budapesten edzi magát és igyekszik leadni azt a négy kilót, amit felszedett a nyáron. Nincs még rendes edzésben és igy nem is játszik vasárnap a Budai 11 ellen, ellenben szeptember 6-án, csütörtökön Debrecenben a Somogy ellen szerepel elsőizben a balösszekötő poszton.

VINCE NEM TUD ÉS NEM IS AKAR CENTERHALFOT JÁTSZANI

Maga Vince Jenő nyilatkozott erről a kérdésről és kijelentette a Debreczen tudósítója előtt. Nem tudok és nem is akarok centerhalfot játszani, igy ez a halvaszületett eszme el is van már temetve. Remélhetőleg Gyulai harcképessége komoly és akkor nem lesz szükség más megoldásra. Addig is keresnek centerhalfot.

A II. OSZTÁLYU BAJNOKSÁG SORSOLÁSA

A keleti amatőröknél a II. osztályu bajnokság beosztása és a sorsolás tegnap történt meg. Két csoportban játszanak, a szabolcsi csoportban a PIAC (Polgár), Hajdudorogi ASE, Nyiregyházi VSC és Nyirség FC (Kisvárda).

A debreceni bihari csoportban a BUSE, Bihari Turul, Derecskei MOVE, Debreceni Postás, Veinberger, Dohánygyár és a Katholikus Népszövetség Sportegyesület.

A sorsolás a következő: Szabolcsi csoport: **Szeptember 23:** PIAC—HASE, NyVSC—Nyirség. **Szeptember 30:** PIAC—NyVSC, HASE—Nyirség. **Október 7:** HASE—NyVSC, Nyirség—PIAC.

Debreceni kunsági csoport: **Szeptember 16:** Kath. Népszövetség—Postás, Derecskei MOVE—BUSE, Bihari Turul—Venberger Cipőgyár FC. **Szeptember 23:** Debreceni Postás—Derecskei MOVE, BUSE—Kath. Népszövetség, Dohánygyár—Bihari Turul. **Szeptember 30:** Kath. Népszövetség—Derecskei MOVE, Postás—BUSE, Veinberger—Dohánygyár. **Október 7:** Bihari Turul—Kath. Népszövetség, Derecske—Veinberger Cipőgyár FC, Dohánygyár—Postás. **Október 14:** Veinberger—Kath. Népszövetség, Postás—Bihari Turul, BUSE—Dohánygyár FC. **Október 21:** Kath. Népszövetség—Dohánygyár, Bihari Turul—Derecskei MOVE, BUSE—Veinberger Cipőgyár FC. **Október 28:** Veinberger Cipőgyár FC—Postás, Derecskei MOVE—Dohánygyár, Bihari Turul—BUSE

FELHIVÁSOK

A DKASE vezetősége értesíti játékosait, hogy ma a Bocskaival lesz tréning 4 órakor.

Felhivom az Attila összes játékosait, hogy csütörtök este 8 órára szíveskedjenek megjelenni a Kar és a Mester u. sarkán, a gyógyszertárnál a vasárnapi villámtorna mérkőzés megbeszélése végett. Intéző.

Felkérem a Hunyadi FC összes játékosait, hogy ma délután 5 órára a DKASE pályán tréningre megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Felkérem a Hunyadi FC játékosait, hogy ma este fél 8 órára a Honvéd u. 58. sz. alá igen fontos ügyben pontosan megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

KÖZ-GAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 15.87—15.88, márciusra 16.97—16.98. Rozs októberre 12.47—12.48, marciusra 13.42—13.43. Tengeri szeptemberre 10.85—10.90, májusra 10.60—10.61.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 16.15—16.35, 78 kg-os 16.30—16.50, 79 kg-os 16.45—16.65, 80 kg-os 16.65—16.75, felsőtiszai 77 kg-os 15.65—15.90, 78 kg-os 15.80—16.05, 79 kg-os 15.95—16.20, 80 kg-os 16.05—16.30.

Rozs 11.85—11.95, sörárpa I. 16.00—17.25, sörárpa II. 14.75—15.50, sörárpa III. 14.00—14.50, tak. árpa I. 13.20—13.50, tak. árpa II. 12.90—13.15, zab I. 11.90—12.10, zab II. 11.65—11.85, tengeri 11.20—11.30, repce 23.00—23.50, mák (kék) 52—51, lencse (nagy) 39—45, lencse (közép) 33—36, buzakorpa 10.50—10.75.

A *készáruvásáron* buza 5—25 fillérrel drágább, rozs és zab II. 5—5 fillérrel olcsóbb, tengeri nem változott, buzakorpa 25 fillérrel drágább.

HORTOBÁGYI HIDIVÁSÁR

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhivja az érdekelt gazdaközönség figyelmét, hogy a híres hortobágyi (hidi) őszi országos vásár szeptember hó 4-én (kedden) a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartatik meg. A hortobágyi vásár kedvező alkalmat nyujt magyarfajta tenyész, igás és vágó marhák, Nonius tájfajta lovak, hazai fésüs és magyar racka juhok beszerzésére.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Buza 15.00—14.80—14.60, rozs 12.00—11.50—10.50, árpa 12.00—11.50, zab 10.00—9.80, tengeri (ó) 9.50—9.20—9.00, hibás 8.50, tengeri (uj, csöves) 5.00—4.80—4.50, lucerna 7.00—6.80—6.50—6.20—6.00, széna 6.00—5.80—5.50—5.00—4.50—4.00, lóhere 6.00—5.50, bükköny 4.00—3.60, alomszalma 2.00—1.60, rozsszalma 2.00, zsupszalma 1 kéve 14—16 fillér.

Friss fotocikkek
Amatőrmunkák
kidolgozása
órák alatt
Székely Magda
nagyerdei
strandmütermében

P. 5098—1934. szám.

IDÉZÉS

A debreceni kir. törvényszék közhirré teszi, hogy Borsos Lajos és t. felpereseknek Ludmann Károly és társai alperesek ellen ingatlanok megosztása iránt inditott perében felhivta a feleket, hogy 1934. évi szeptember hó 17. napján 9 órakor hivatalos helyiségében 78. ajtó jelenjenek meg meghatalmazott ügyvéd által, mert különben ifj. Ludmann Károly volt nádudvari lakos ismeretlen örökösei és ismeretlen helyen tartózkodó Ludmann Sándor alperesek helyett a kinevezett ügygondnok, dr Nagy Béla debreceni ügyvéd fog eljárni.

Debrecen, 1934 augusztus 14.

A debreceni kir. törvényszék.

X FELVÉTELEK? LIENERNÉL, CSAPÓ UCCA 1. — FOTOCIKKEK LIENERNÉL, CSAPÓ UCCA 1. SZÁM

HIRDETMÉNY

Értesitjük a t. Utazóközönséget, hogy a Vilmos császár körúton a 46—48. szám előtti „Csanak" feltételes megállóhelyet folyó hó 30 ától kezdve a Vilmos császár körut és Csanak József ucca sarkára helyezzük át.

Debrecen, 1934 augusztus 28.

Az Üzletigazgatóság.

11186—1934. tksz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni 10060. sz. betétben foglalt Nagycserei 2. számu 40 hold ingatlanból Dihen Mihály egynyolcad illetősége 2095 pengő kikiáltási áron a fennálló szolgalmi és haszonélvezeti jog fenntartásával 1934 szeptember 18-án 9 órakor a járásbiróságon elárverezteti az árverési feltételek szerint.

T'kvi hatóság.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Házasság

38 éves, nyugdíjas úriasszony is merettség hiányában ezúton szeretne megismerkedni nyugdíjas állású úriemberrel, házasság céljából. — Leveleket „Márta" jeligére a kiadóba kérek. 399

Levelezés

Fiatal özvegy úriasszony, tiszt viselő barátságát keresi. „Megértés" jeligére a kiadóba. 363

Margit-szálloda (pansio) megnyilt a Halász-féle vendéglőben, (Margitfürdő mellett). Olcsó, kényelmes szobák, bőséges étkezés. Nyaralóknak, s üdülőknek, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz. — Stadionhoz, villamos megállónál. Telefon sz. 10-24. 973 9. 31.

Igazolványba fényképeket tökéletesen és meglepő olcsón készit Berzéki müterem Ferenc József ut 38. 711 vv

Erdélyi flekken a „Bagolyvár" vendéglőben, Hid ucca 14. szám. 247 8. 31.

Alkalmazást nyer férfi

Segédgépész Diesel motorhoz értő segédgépész, jéggyári gyakorlattal, kisegitő munkára felvételtik Müjég- és Szikvizgyár Rt. Erzsébet ucca 29. 323

Cipészsegédek agó munkára cvikkoló s puculó felvételtik, „Stár" cipőüzem, Széchenyi u. 23. szám 388

Egy fiatal fűszeressegéd felvétetik, Petőfi-tér 3. sz. 343

Ügyes kifutót, jó családból felveszek, biciklivel előnyben, Balogh Szent Anna 13. szám. 342

Kézimunkás szabósegédet, úriszabósághoz felveszek, Széchenyi ucca 6. 340

Angol munkára szabósegéd, vagy varróleány felvétetik, Divatszalon, Szt. Anna ucca 22. 338

Kifutó felvétetik, Péterfia ucca 52 sz. Marx-lerakat. 386

Péktanulónak egy jó családból való fiú felvétetik, Nyil ucca 77. sz. 359

Cipészsegédek sitz és benti munkára felvételnek. Érdeklődni Süsskind, Piac ucca 9. 391

Alkalmazást nyer nő

Hölgyfodrász kisasszony, ki manikürözis, felvétetik, Szabó, Salétrom ucca 4. 389

Fiatal leányt pénztárba felveszek, kevés óvadékkal. Cim a kiadóban. 390

Fiatal bejárónő, azonnal felvétetik, Honvéd ucca 2. élkezde. 379

Uriházhoz, rendszerető, főzni tudó, mindenes, elsejére. Jelentkezés csak 9. vagy 2 órakor, Komlóssy út 56 szám. 372

Uriházaknál húzamosabb ideig szolgált, vikszelni tudó, jó bizonyitványú mindenest elsejére felveszek, Simonffy ucca 2-A. I. 3. Jelentkezés 8—10 óráig. 364

Mindenes ki önállóan főz, tehénfejéshez értő, hosszú bizonyitvánnyal felvétetik Nyil ucca 24. sz. 367

Megbizható tiszta, gyermekszerető mindenest, hosszú bizonyitvánnyal felveszek, Széchenyi ucca 76. sz. Szilágyiné. 123

Főzőmindenest rendszeretőt, hosszú bizonyitványokkal keres szeptember 15-ére, keresztény úricsalád. Jelentkezni 9—10 óra között, Teleki ucca 63. 346

Élénk, mozgékony, fiatal kiszolgálóleány felvétetik, Springer könyv- s papir fényképészeti szaküzletébe, Ferenc József út 38. szám. 341

Német nő, 7 éves, fiú mellé felvétetik. Cim a kiadóban. 336

Hausliches deutsches Fräulein mit langen zeugnissen wird gesucht, Bethlen u. 44. 374

Bejárónő: felveszek, parketthez értőt, hosszú bizonyitvánnyal, Kossuth ucca 22. III. 2. 393

Alkalmazást keres nő

Gyermekszerető jobb leány, szerény fizetésért bejárni ajánlkozik, Beresényi 10. sz. 362

Ajánlat

Gyermekkocsi Debreceni Vasbutorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmánya beszerezhető a gyártelepen, városi lerakatban Piac u. 70. és Kántor Ernő és Társa cégnél.

Akváriumok,
díszhalak, haleleségek, paszirozók, fürdőkádak nyugágyak, tűzhelyek, Nagy vasüzletében, csapókanyar. 1559 9. 2

Tűzifát,
száraz, cser, tölgy, varga, gyertyán, hasábból aprítva **téli tüzelésre** 100 kg-t 3.60-ért, vegyes **nyári tüzifát 100** kg-ot már hazaszállítva 3.20-ért szállít Halász Bertalan tüzifa- és szén kereskedése, Margitfürdő mellett. Tel.: 10-24. 1591 vv

Tükrök,
gyártása, üvegek csiszolása. Hibás tükrök foncsorozása, üvegezések Sipkovits cégnél, Nagyvárad ucca 15. 1531 9. 17.

Szaküzletben
szakembertől szerzett szaktanáccsal győződhetik meg arról, hogy havonként súlyos összegeket lehet megtakarítani polgári életszükségleti cikkek beszerzésénél, Földes vegyész, — (Bika épület, Vigadozinál. 1827 9. 19

Hordós
káposzta 1 kg 28 fillér, Boruzsnál. Mákot veszek, Rakovszky ucca 21. szám. 352

Két hold
szőlő termése a Kossuth kertben, lábon, azonnal eladó. Értekezhetni lehet Gazdák Bankja, — Kossuth ucca. 360

Étkezésen
múlik az egyén s a család egészsége, nyugalma Ha erre törekszik, keresse fel

étkezdémet
s meg fog győződni, — hogy ezek nem jelszavak, mert étkezdém elsőrendű

magyar konyhája
a legkényesebb igényeket is kielégíti. Kihordás -és bentétkezésre 4 fogásos ebédek

diétásoknak
külön ellátás, olcsó és figyelmes kiszolgálás. Ne főzzön otthon, szabaduljon háztartási gondjaitól. Pauchly Béláné, Batthyányi ucca 9. szám. 370 9. 15.

Elegánsan
öltözködik, lakását díszíti, ha szabás-varrást iparművészetet Papolczynénál tanul, Batthyányi ucca 18. 380

Modellüzem,
(Gambrinus átjáró), női kalapjai szenzációsak és olcsók. Mielőtt az őszi ünepekre beszerezné a kalapját, tekintse meg modelljudonságainkat.
378 9. 30.

Kereslet

Fürdőszoba
berendezést, használtat veszek. Jókarban levőt. Címeket Erzsébet ucca 26. sz., fűszerüzletben kérem leadni. vv 355

Egy
3 éves, barna pejkancacsikó elveszett. Balfarán J. B. bilyog, jobb hátsó lába kesely. — Nyomravezető jutalomban részesül Fancsika 29. szám. 349

Élelmiszerfélék

FIGYELEM!
OLÁH MIKLÓS HENTES ÉS MÉSZÁROS értesíti a vásárló közönséget, hogy üzletét Rákóczi u. 3. sz. alól közvetlen egy házzal lejebb, a Rákóczi u. 5. sz. alá helyezte át. Tisztelettel Oláh Miklós. 1040 8. 31

Gyöngyösi
borkimérés, Péterfia u. 52. sz., szeptember 10. napján megszűnik. Bor árak 76 helyett 56, 56 helyett 46 fillér. 369

Oktatás

Német– francia
nyelvoktatás. Birodalmi Németgyermekotthon. Fordítás, levelezés. Várnay, Varga u. 41. sz. Telefon: 11-56. sz. 537 vv

Naményi
Gyorsíró- és Gépíróiskolában állandóan új tanfolyamok. Mérsékelt tandíj. Szépírás és helyesírás tanítás. Állami vizsga, államérvényes bizonyítvány. Miklós u. 8. 1025 9. 7

Öt pengőért
tanítok zongorázni havonta. Alapos kiképzés, Rakovszky ucca 57. 351

Rádió

Elavult
rádió hangszóróját, — most legolcsóbban kicseréljük, dynamikusra hibás, rossz készülékét modernizáljuk. Forduljon bizalommal Tasnádi Kovács Sándor, rádió, villamos szaküzletéhez, Szent Anna 10. (városi bérpalota) Telefon : 24-34. 1532 9. 18

Társ

Ötven pengővel
egyedül álló nő, most megnyiló üzlethez betársulhat. „Megélhetést biztosít" jeligére a kiadóba. 327

Teljes ellátás

Egyetemi hallgatónő
keres teljes ellátást úricsaládnál, egyetem közelében. Cím a kiadóban. 350

Kiadó üzlet vendéglő

Vámospércsen,
egy fűszerüzlet és kocsmahelyiség, berendezéssel, kuglizóval, lakással azonnali átvételre kiadó s esetleg eladó. Érdeklődni a Vámospércsi Hangyában. 257

Piaci árak

ELŐBAROMFIÁRAK.

Pulyka, sovány	dr.	P	1.40—1.80
Liba, sovány	drb.	P	2.00—2.50
Liba, kövér	kg.	P	0.70—0.90
Kacsa, sovány	drb.	P	0.50—0.90
Kacsa, kövér	kg.	P	0.65—0.80
Tyúk	párja	P	3.00—3.60
Jérce	párja	P	1.80—2.50
Csirke, sütnivaló	párja	P	1.20—1.50
Csirke, rántanivaló	párja	P	0.60—0.80
Tojás	drb.	P	0.04—0.06

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK.

Közönséges alma	kg.	P	0.16—0.26
Körte	kg.	P	0.18—0.32
Birsalma	kg.	P	0.24—0.36
Szilva	kg	P	0.08—0.15
Szőlő, csemege	kg.	P	0.14—0.28
Őszibarack	kg.	P	0.50—0.80
Dinnye, görög.	kg	P	0.04—0.06
Dinnye, sárga	kg.	P	0.08—0.10
Citrom	drb.	P	0.04—0.08

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI.

Vereshagyma	kg.	P	0.08—0.10
Fokhagyma	koszorú	P	0.24—0.30
Burgonya, rózsa	kg.	P	0.07—0.08
Burgonya, vegyes	kg.	P	0.03—0.05
Fejeskáposzta	drb.	P	0.06—0.14
Kelkáposzta	drb.	P	0.04—0.08
Savanyúkáposzta	kg.	P	0.30—0.32
Karfiol	drb.	P	0.04—0.20
Kalarábé	csomója	P	0.02—0.06
Petrezselyem	csomója	P	0.08—0.10
Sárgarépa	csomója	P	0.06—0.08
Bab, zöld	kg.	P	0.08—0.12
Borsó, szemes	lit.	P	0.50
Tök	drb.	P	0.06—0.10
Ugorka (100 drb.)		P	0.50—1.00
Spenót	csomója	P	0.02—0.03
Retek	fej	P	0.04
Zöldhagyma	csomója	P	0.05—0.06
Gomba	csomója	P	0.06—0.10
Paradicsom	kg.	P	0.03—0.05
Paprika (100 drb.)		P	0.30—0.80
Zöld tengeri	csöve	P	0.02—0.03

KENYÉRÁRAK

Fehér	kg	P	0.030
Félbarna	kg	P	0.26
Barna	kg	P	0.24
Rozs	kg	P	0.18—0.22
Péksütemény	drb.	P	0.05

LISZTÁRAK.

Búzaliszt 00-ás	kg.		0.30
Búzaliszt 0-ás	kg.		0.28
Búzaliszt 2-ős	kg.	P	0.29
Búzaliszt 4-es	kg	P	0.26
Búzaliszt 6-os	kg	P	0.24
Búzadara	kg	P	—0.34
Rozsliszt	kg.	P	0.16—0.26
Korpa	kg.	P	0.09

Megélhetést
biztosító fűszerüzlet átadó, berendezés olcsó bérlettel jár, Jókai u. 13 szám. 382

Autó, motor kerékpár

Motalkó
benzin, speciális autó és motorkerékpár olajok, alkatrészek és felszerelési cikkek, gépolajok, padlóolaj, petróleum legjutányosabban beszerezhetők Emerich László szaküzletében Debrecen (Halköz) Az angol Dunlop pneumatik lerakata. Telefon 16-09. szám. 657. 8. 31.

Diákot keres teljes ellátásra

Két
középiskolás diákleányt fürdőszoba és zongorahasználattal teljes ellátásra felvesz Kovátsné, Rákóczi 9. 1769, 9, 1.

Két középiskolás
leányt, vagy fiút, teljes ellátásra keres intelligens család. Külön tanuló- és hálószoba. Tóhölöm ucca 24. Dóczi gimn. III. oszt. tankönyvek eladók. A.

Középiskolás
gyermekeknek teljes ellátás, fürdőszoba- és zongora használattal, Arany János ucca 39. emelet. 329

Iskolák
közelében, középiskolás leánykát, teljes ellátásra felveszek, Burgondia 11. szám. 343

Középiskolás
diákleányt teljes ellátásra vesz úricsalád, — zongora, fürdőszoba használat, correpetálás. Cím a kiadóhivatalban. 345

Diáklányokat
olcsó ellátással keresek belvárosban, iskolákhoz közel. Sarok u. 12.

Kiadó lakás kétszobás

Piac ucca 72.
alatt 2 és 3 szobás lakások kiadók, azonnalra, házfelügyelő nyujt felvilágosítást. 242

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
három-, vagy ötszobás lakás Péterfia 30. Négy szobás komfortos villa Poroszlay 1-c. 627 9. 6-ig

Kiadó lakás nagyobb

Téli, nyári
4 szobás villalakás teljes komforttal, nagy gyümölcsös kerttel szeptember 1-től kiadó. Megtekinthető délelőtt 11-1 óra között. Simonyi ut 22. 768 vv

Modern
uccai lakás november 1-re kiadó. Kossuth 7. 1278, 8, 27.

Bútorozott szoba

Csinosan
bútorozott, különbejáratú szoba azonnalra kiadó. Meszena u. 7. sz. Uj épület. A.

Bútorozott
uccai szoba, előszoba, s fürdőszobahasználattal kiadó. Értekezni udvari emeleten, Arany János ucca 19. 254

Bútorozott
szoba, 1—2 személynek esetleg diákoknak, teljes ellátással kiadó, Vig kedvü ucca 14. 353

Parkettes
nagyon szépen bútorozott uccai szoba kiadó, Miklós ucca 22. 361

Különbejáratú
jól bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 15. emelet. 365

Csinosan
bútorozott szoba, szeptember elsejére, igen olcsón kiadó, Simonyi út 5-A. sz. 368

Bútorozott
uccai szoba, központban, uraknak, ellátással kiadó, Domb ucca 14. 371

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba kiadó, Bethlen ucca 44. 373

Elegáns
bútorozott szoba, különbejáratával, olcsón kiadó Károly Ferenc József út 26-B. szám. 354

Kapualatti
teljesen különbejáratú, tiszta uccai bútorozott szoba, lakónélküli udvarban kiadó, esetleg ellátással is, Maróthy György ucca 36. 375

Gyönyörű
bútorozott szoba kiadó, Püspöki palota III. 42. 383

Ingóságeladás

Prima
„Ideál" írógép és egy jó kerékpár eladó, Iskola ucca 1. 392

Eladó
két cserépkályha, 30 pengőjével, Ajtó ucca 5. Megtekinthető délben. 381

Kényszereladás
nagyon szép hálószobabútor, íróasztal, üzletipuld, külföldre költözésért, legtöbbet igérőknek, vasárnapig eladó. Péterfia ucca 24. 376

Eladó
ócskacserép fedélfa s deszka és léc, jutányos áron, péntektől kezdve, Csónakázó sarok. — Ghilányi ucca 1. sz. 335

Ingóságvétel

Jégszekrényt
modern, egyajtóst vennék, kéz alatt. Lindenfeld, Király ucca 6. 347

Használt
vas, vagy faágyat keresek, jókarban, Rákóczi 30. sz. 357

Jókarban levő
keritést veszek. Cim Kováry szűcsmesternél, — Piac ucca 38. sz. 385

Iróasztal,
antikágy, tükrök, ebédlőszekrény, szekrények, rézágyak, székek, eladók, Dégenfeld-tér 8. 387

Eladó ház

Eladó
Arany János ucca 10. számú ház. Értekezhetni lehet Szent Anna 36. 277

Gazdasági eszközök

Házi
, tü : --emfÉvv vízvezetékhez tartályt veszek. Ajánlatot Gebhardt Lajos névre a kiadóba. 384

Boreshordó
50 lit. háromégős gázrezsó eladó, Nap ucca 22. szám. 366

Gazdasági termények

Eladó
10—12 öl szalma, Veréb dülőben. Értekezni Miklós ucca 36. 377

Eladó föld

Eladó
gyümölcsöskert, 780 négyszögöl, teljesen beállítva, Erős Lajos ucca 9. sz. Érdeklődni lehet Sesztina ucca 4. 344

Eladó állatok

Négy darab
keresztezett angol hizott sertés eladó, Dózsa u. 21. szám. 358

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása